

МОЛОДИЙ КОМУНАР

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Виходить в 8 грудня
1939 року

№ 20 (4047).

СУБОТА

13

ТРАВНЯ
1989 р.

Ціна 8 коп.

Соціальний експеримент «Орен-
да», розпочатий «МК» у кількох
господарствах області, почав
діяти. Черговий крок — між-
мейна оренда —

3

«Тінь Тирана». Дума-біль, ду-
ма-спогад, дума-надія, що чорна
сторінка історії народу не повто-
риться... —

7

«Б'ються? Нехай б'ються» (ре-
акція міліції). Побиті електро-
лампочки, погнуті стільці, стіни,
оббризані кров'ю — сліди ново-
миргородських дискотек —

9

Інтернаціональний марафон

У селі Соколовому, що
під Харковом, фінішував
інтернаціональний мара-
фон, котрий минулої не-
ділі стартував у Долин-
ській. Учасники естафе-
ти — німецькі, чехосло-
вацькі та радянські бу-
дівельники Криворізько-
го гірничо-збагачуваль-
ного комбінату окисле-
них руд — присвятили
цей пробіг майбутньому
Всесвітньому фестивалю
молоді і студентів у
Пхеньяні.

Пліч-о-пліч молоді бу-
дівельники долали кіло-
метри траси, що проля-
гала територією трьох
областей України. Після
покладання квітів до
пам'ятника загиблим у
роки Великої Вітчизняної
війни, де знаходиться і
могила Герої Радянсько-
го Союзу надпоручника
чехословацького з'єднан-
ня Отакара Яроша, у Со-
коловому відбувся мі-
тинг, на якому учасни-
ків пробігу привітав кон-
сул генерального кон-
сульства ЧССР у Києві
М. Новаши.

Репортаж нашого спе-
ціального кореспондента
про інтернаціональний
пробіг читайте в наступ-
ному номері «МК».

«Давайте вчити дітей
керувати!»

«Геть формалізм у піонерському русі!»

«Дамо піонерам самостійність»

«Чи потрібні піонерські символи і атрибути?»

«Даймо різновікові
піонерські загони!»

Фото В. ГРИБА.

ХРОНІКА ПОДІЙ

Хто стане членом клубу «4500»!

ПІДБИВАЄМО ПІДСУМКИ ЗМАГАННЯ МОЛОДИХ ДОЯРОК ЗА ПЕРШИЙ КВАРТАЛ

В обкомі ЛКСМ України відбулося вшанування переможців минулорічного змагання молодих операторів машинного доіння. Наталі ЖЕЛЬМАН з колгоспу «Родина» Маловисківського району, Людмилі ТЕСЛЕНКО з колгоспу імені Комінтерну Онуфріївського району та Петру ЗЕЛЕНЬКУ з колгоспу «Україна» Кіровоградського району, котрі посіли в трудовому суперництві місця відповідно з першого по третє, вручено Почесні грамоти обкому комсомолу і цінні подарунки — пральні машини «Либідь», електросамовари.

З участю правофлангових змагання розглянуто пропозиції обкому комсомолу та редакції тижневика «Молодий комунар» щодо організації трудового суперництва молодих майстрів машинного доіння за право увійти до символічного клубу «4500». До уваги братимуться два основні показники: надій молочної продукції протягом календарного року і дотримання базисної жорсткості.

Попередньо вирішено, що члени клубу «4500» нагороджуватимуться грамотами обкому ЛКСМУ та редакції цінними подарунками, матимуть право на позачергове придбання товарів підвищеного попиту — пральних машин, меблів тощо, відпустити їм надаватимуться у літній час з правом придбання туристичних путівок по лінії БМТ «Супутник».

Ось хто лідирує в соціалістичному змаганні доярок за перший квартал нинішнього року:

Олена КОВАЛЬ з колгоспу «Україна» Онуфріївського району, яка надоїла від корови по 2090 кілограмів молока.

Галина ЧАБАНЕНКО з цього ж господарства — по 1950 кілограмів молока.

Галина ТРУТИНСКА з радгоспу імені Свердлова Бобринецького району — 1665.

Людмила ТЕСЛЕНКО з колгоспу імені Комінтерну Онуфріївського району — 1535.

Тетяна ЖУКОВА з колгоспу «Україна» Знаменського району — 1402.

Валентина КОНДРАТЮК — з колгоспу імені Шевченка Ульяновського району — 1401.

Ніна ТАНДАЛАТІЙ з колгоспу «Пам'ять Леніна» Голіванівського району — 1311.

Валентина МАРФІЯК з колгоспу імені Кірова Новоархангельського району — 1148.

Підсумки змагання за перший квартал друкуються в нашій газеті з деяким запізненням. У цьому винні Маловисківський, Долинський, Кіровоградський та Петрівський райкоми комсомолу (перші секретарі С. Щербак, С. Іващенко, В. Градова, С. Консевич), котрі не подали вчасно інформації.

2

«МОЛОДИЙ КОМУНАР»

13 травня 1989 року

м. Кіровоград 9 травня 1989 року.

Фото В. КОВАКА І В. ГРИБА.

ЗНАЙОМСТВО ЗІ СТАРИМ ЗНАЙОМИМ

Точніше було б сказати — зі старими знайомими. Бо хто з читачів обласних газет, глядачів телебачення і слухачів радіо не знає обласних журналістів — постійних авторів цікавих (або навпаки) газетних публікацій та теле- і радіопередач!

Недавно в одній з передач Центрального телебачення прозвучав такий догет: ми вже не одне десятиліття гласно відзначали День Преси, але в обставині гласності — тільки ап'ята. До цього від себе можемо додати: у Кіровограді таке свято взагалі проводилося вперше. Воно так і називалося: Перше

міське свято преси, радіо, телебачення і зв'язку.

Отже, місце події — Центральний парк культури і відпочинку імені В. І. Леніна. У ньому того дня було особливо людно. Свято стало хорошою нагодою для читачів ближче придивитися до журналістів обласного центру, адже, при всій демократичності наявних у Кіровограді редакційних колективів, спілкування у неофіційній обстановці куди ефективніше. Так що, забігаючи наперед, скажемо: ближче знайомство читачів, глядачів і слухачів із корпусом жур-

налістів і зв'язківців таки відбулося.

Не будемо нині оцінювати його віддачі — це наряд чи можливо по такому короткому часі, що відділяє нас від самої події. Досить сказати, що того дня в парку працювали гро-

мадські приймальні, де чергували працівники газет, зв'язку, редакцій радіо й телебачення. Критичні зауваження, побажання кіровоградців ретельно фіксувалися.

Але, звісно, це свято, як і всяке інше, не могло залишатися суцільно діловим. Було на ньому виставлено музики (із самого початку тон задав духовий оркестр, який грав біля пам'ятника В. І. Леніну), і квітів (ляляки вони на початку свята й до підніжжя монумента Іллічу), і сміху (особливо прислужилася цьому матеріалізована на сцені сатирично-гумористична сторінка «Кіровоградської правди», яка має назву з підтекстом — «Біла ворона»).

Як і на будь-якому святі, працювали того дня торговельні лотки — тут вам і тістечка, і коржики, й ватрушки, і соки; жваво працювали книготорговельники; школярі міста влаштували ярмарок своїх власних виробів, кошти від якого буде перераховано до Фонду миру.

В літньому кінотеатрі парку відбувся концерт за участю відомих у місті ансамблю бального танцю «Конвалія», дитячого танцювального колективу «Радість» та вокального фольклорного ансамблю Кіровоградського заводу радіовиробів. Цьому передували турнір поетів, а під завісу агітаційно-художньої частини гумористи й сатирики П. Сиволап, А. Висоцький, С. Колесников, А. Куманський, А. Корінь та інші репрезентували разом із ведучим В. Погрібним (він же — фейлетоніст Матусевич) вже згадувану тут «Білу ворону».

Тож загалом знайомство зі «старими знайомими» — газетарями, радіотелевізійниками та працівниками усіх наявних нині в обласному центрі галузей зв'язку стало ще однією незаформалізованою (поки що, в усякому разі) формою спілкування кіровоградців. Таке перше враження. А воно, як відомо, здебільшого буває найточнішим.

Наш кор.

...А ПРЕДСТАВЛЕНО ТІЛЬКИ ПІВ ОБЛАСТІ

Повідомляємо підсумки обласного конкурсу молодих лекторів, який відбувся наприкінці квітня. Але спершу — кілька слів про сам конкурс.

У ньому взяли участь 19 молодих лекторів (у тому числі п'ятеро — поза конкурсом). Міські райони обласного центру були представлені найкраще. Серед інших, зовсім не прислали своїх представників міськкоми і райкоми з

Олександрії, Знаменки та Світловодська. Тобто — звідти, де, очевидно, база (принаймні технічна) для виховання молодих лекторів багатша, та й потреба у молодих лекторських кадрах більша. Із сільських районів своїх представників прислала лише половина. Показово, що перші три місця дісталися представницям слабкої статі. Досить помітно й цікаво прозвучали на конкурсі теми

екології, молодіжної культури, діяльності неформальних об'єднань молоді. Поряд із цим, варто сказати і про те, що не надто обнадіює. Перш за все — що серед конкурсантів були переважно вчителі. Це ж, представників інших професій серед молодих лекторів усе менше? Сумно й те, що серед прочитаних лекцій майже не було українськомовних. Певно, проблема розширення

сфери функціонування рідної мови ще не торкнулася нашого молодіжного лекторського корпусу. І ще одне: слухацька аудиторія на конкурсній мові і позинна була б бути ширшою.

А тепер — про переможців і призерів. Ними стали Л. Боса з Новгородківського (26 балів), Т. Білоусова з Новомиргородського (25 балів), Т. Українець із Устинівського (24,8 бала), О. Губський з Кіровоград-

ського (23), І. Білоусова з Кіровського м. Кіровограда (22,8) та С. Куксенко (21,2 бала) з Ленінського м. Кіровограда районів. Заохочувальні призи і премію вручено О. Бондарю та Г. Пархоменку з Ленінського, К. Тениченку з Кіровського, Л. Литвиненку та Л. Цукановій із Кіровоградського, В. Метелеву з Новоукраїнського районів.

Наш кор.

БУЛЬДОЗЕРИ ЩЕ МОЖНА ЗУПИНИТИ

Рік тому Пленум Верховного Суду СРСР серед інших репресованих у роки культу особи реабілітував нашого земляка Григорія Овсійовича Зінов'єва (Радомисельського) — визначеного партійного діяча, який довгий час працював поруч з В. І. Леніним, разом з ним перебував у Розливі, колишнього члена Політбюро ЦК ВКП(б), голову Петроградської Ради, голову Виконкому Комінтерну. На засіданні комісії Політбюро ЦК КПРС по додатковому вивченню матеріалів, пов'язаних з репресіями періоду 30—40-х і початку 50-х років, в серпні минулого року відзначалося, що «розслідування за цими справами проводилося з грубим порушенням закону. Л. Б. Каменеву і Г. О. Зінов'єву звинувачення взагалі не пред'являлись. Як-небудь дані про антирадянську злочинну діяльність осіб, що притягалися

до відповідальності, у матеріалах справи відсутні. Що ж стосується їх політичних переконань і теоретичних поглядів, викладених в програмному документі, то вони носили дискусійний характер і не містили закликів до повалення, підриву або послаблення Радянської влади».

Зараз з імені нашого земляка, революціонера-ленінця Г. О. Зінов'єва поволі знімається сталінське закляття.

Постає питання: коли ж і в нашому місті зрозуміють, що, незважаючи на всю суперечливість і неоднозначність політичного портрета Г. О. Зінов'єва, ця особистість належить історії? Нагадуємо про це ще й у зв'язку з долею будинку, в якому народилася ця людина і який дивом уцілів до нашого часу. Адже дуже можливо, що незабаром цей

історичний об'єкт перестане існувати.

Будинок Г. О. Зінов'єва, розташований у Кіровограді на розі вулиць Кірова і Пролетарської (колишні Михайлівська і Болотна), перебуває під загрозою зносу. Про те, що будинок справді належав батькам Г. О. Зінов'єва, є свідчення очевидців, а також публікація в книзі «Красные веки» (Збірка спогадів і матеріалів з історії революційного руху на Зінов'їщині під редакцією Магари), — Зінов'євськ, 1925 рік. Об'єкт знаходиться в зоні активної реконструкції міста. Неподальк нього вже працюють бульдозери. Чи не чекає історичний будинок сумна доля поховання героя Вітчизняної війни 1812 року Г. А. Емануєля?

Ми не перші, хто порушує це питання. З клопотанням про передачу цього будинку обласному

краєзнавчому музеєві його працівники зверталися у відповідні обласні органи, проте нічого конкретного не добились. Зате знаємо, що будинок цей досі не зареєстрований як історична пам'ятка і не взятий під охорону. Тому звертаємося до всіх зацікавлених із закликом: будинок Г. О. Зінов'єва треба зберегти, адже як історична пам'ятка він має неабияке значення. Сподіваємося, що кіровоградці підтримають нас.

В. ПОСТОЛАТІЙ,
С. БОНФЕЛЬД,
краєзнавці.

ПРИМІТКА. Гонорар за цю публікацію просимо переказати на рахунок будівництва Меморіалу жертвам сталінських репресій (рахунок 000700152 в ОПЕРУ обласного банку Кіровограда, фонд будівництва пам'ятника жертвам беззакон'я і репресій).

АКТУАЛЬНО

Соціальний експеримент «Оренда», розпочатий нашим тижневиком у кількох господарствах області, почав діяти. Про це свідчать повідомлення керівників колгоспів, сьогоднішнє інтерв'ю з В. П. Мироненком. Та у тих юнаків і дівчат, котрі хочуть спробувати свої сили і професійне вміння у новій справі, ще є шанс стати орендарем. Нагадуємо: ВАС ЧЕКАЮТЬ У КОЛГОСПАХ ІМЕНІ КІРОВА КОМПАНІВ-СЬКОГО, «РОДИНА» НОВОМИРГО-РОДСЬКОГО ТА ІМЕНІ КІРОВА ОНУФРІВ-СЬКОГО РАЙОНІВ. ВАС — ЦЕ ДОЯРОК, МЕХАНІЗАТОРІВ, ВОДІВ, ДИПЛОМОВАНИХ СПЕЦІАЛІСТІВ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА. Усім майбутнім орендарям правління названих колгоспів гарантують цікаву роботу, житло. Отже, поспішайте!

3

«МОЛОДИЙ КОМУНАР»

13 травня 1989 року

ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ. Лише кілька років тому піднялись у степу за шахтарською Маніанною білосніжні корпуси підприємства. Його цехи ще будувались, оснащувались, а на готових ділянках уже було почато випуск першої моделі магнітофона «Сніф». Спеціалісти заводу відразу поставили перед собою мету: добитися, щоб побутовий магнітофон відповідав найвищим вимогам.

«Сніф» першої моделі відразу ж сподобався покупцям, особливо — молодому. Він легкий, зручний у користуванні, чудово оформлений, водночас функціонально насичений, надійний, має добре звучання. Але спеціалісти заводу не заспокоїлись на досягнутому. І ось тепер ставлять на потім новинку — магнітофон «Сніф-311». А в найближчому майбутньому завод випустить ще й плеєри, апарати побутового радіозв'язу, музичні іграшки.

На знімку: бригада складальників-регулювальників апаратури, яку очолює О. Е. КОПИЛОВ.

Фото І. БРУЯ.
(Фотохроніка РІАТАУ).

ТОЧКА ЗОРУ

Орієнтир—міжсімейна оренда

ПРОБЛЕМИ МОЛОДИХ ОРЕНДАРІВ ВИРІШУЄ МІЖСІМЕЙНИЙ ПІДРЯД. ТАК СТВЕРДЖУЄ ГОЛОВНИЙ ЕКОНОМІСТ КОЛГОСПУ ІМЕНІ ЛЕНІНА КІРОВОГРАДСЬКОГО РАЙОНУ РАІСА ІВАНІВНА ЧОРНОКІНЬ.

Перш, ніж зустрітися з досвідченим економістом Раїсою Іванівною Чорнокінєю, я конче хотів побесідувати з молодим орендарем Валентиною Кузьмівною. З нею мене познайомила у червні минулого року перший секретар Кіровоградського райкому комсомолу Валентина Грабова. «Комсомолка, депутат районної Ради народних депутатів», — коротко представила її секретар. Від самої Баканової я дізнався, що разом з чоловіком Сергієм вони на початку року взяли на підряд 53 корови.

— А не боязко, що не справитесь? — запитав.

— Чому ж, справимось! — впевнено заявила Валентина і мотивувала це тим, що мати її, Євдокія Кузьмівна Дромашко, не один десяток літ працювала дояркою, її Валентина допомагала, потім і сама пішла працювати на ферму.

— Але ж чоловік за професією тракторист, чи зуміє доїти корів? — знову висловив сумнів.

— Що тракторист, то це навіть добре, при потребі зможе сам корми підвозити, дешевшим молоком буде, — сказала Валентина.

Сергій, який під'їхав з братом Павлом на молоковозі, уточнив, що і його мати — Олександра Федорівна — доярка, не один урок догляду за тваринами одержав у неї, ще будучи школярем.

Настрій у молодого подружжя був оптимістичний.

Від тієї зустрічі ще неповний рік минув, а Валентину я на фермі на застав, бо вона вже там не працює. Чому? Невже не витримала навантаження? Чи якісь інші непорозуміння? — промайнуло в думці.

Р. І. Чорнокіня посміхнулася у відповідь на те здивування і сказала:

— Діло життєве. В декреті жінка.

— А Сергій? — мимоволі вирвалося запитання.

— Працює за орендним підрядом, як і раніше, але уже не просто на фермі, а в кооперативі «Тваринник».

І знову виникло чимало питань: як сам він може відіти півсотні корів, як...

Перш, ніж відповісти на ці «як» і познайомити із кооперативом, що народився на початку нинішнього року, дозволилося зробити невеликий екскурс в минуле.

Приміський колгосп імені Леніна, що спеціалізується на виробництві молока та овочів, в десятій та одинадятій п'ятирічках був низкорентабельним. За одинадцять п'ятирічку, наприклад, рентабельність господарства складала лише 1,5 процента. Прибутку в середньому за рік одержували 152 тисячі карбованців.

Починаючи з 1986 року правління колгоспу, очолюване М. Д. Бринзою, партком, спеціалісти серйозно і творчо взялися до впровадження передових технологій виробництва продуктів

тваринництва, передових методів організації та оплати праці.

Того ж 1986 року на молочно-товарних фермах почали впроваджувати колективний підряд. На можна сказати, що все давалося легко. Впровадження нових форм організації праці — це практично впровадження нових форм господарювання. Цьому треба було вчитися як тваринникам, так і спеціалістам, керівникам. Очолила економічний всебічний згадувана вже головний економіст колгоспу Р. І. Чорнокіня.

Результат не заставився. Уже в першому році дванадцять п'ятирічки різко зросли надой молока, колгосп справився з усіма планами по реалізації державі продуктів тваринництва. Іри зростання виробництва продукції тваринництва колгосп досяг значного зменшення рівня виробничих затрат — на 83 тисячі карбованців. Це дало змогу підняти рівень рентабельності колгоспу збиткової тваринницької галузі до 24 процентів, а від молока одержати прибутку 239 тисяч карбованців, тобто, кожний із 32 503 центнерів реалізованого молока приніс господарству 7,33 карбованця прибутку.

Все це стало можливим завдяки тому, що тваринники навчилися економічним методам господарювання. Практично всі вони почали думати над тим, як з більшою користю для справи можна зекономити і одержати найбільшу матеріальну вигоду. Оплата праці операторів машинного доїння зросла майже на 40 процентів і становила 298 карбованців. За цей же період скоротилися затрати праці на 22 проценти.

Пошук в удосконаленні форм організації та оплати праці тривав. В січні 1987 року в колгоспі почали організовувати сімейні підрядні ланки в молочному тваринництві. Першопрохідцем у цій справі став Микола Петрович Пелих. Разом з дружиною Галиною Миколаївною він взяв групу нетелів — 50 голів. Трохи згодом до батьків приєдналася дочка Світлана, яка до того працювала в Кіровограді. Після закінчення десяти класів в Бережиській середній школі на ферму прийшов їхній син Володимир.

Приклад сім'ї Пелихів неслидувала сім'я Зубченків — Григорій Федосійович та Валентина Анатоліївна.

За неповний лактаційний період 1987 року сім'я Пелихів наділа на середню первістку по 3363 кілограми молока, а сім'я Зубченків — по 3797 кілограмів.

Продуктивність праці підрядних ланок перевищувала фермську у 1,5—1,7 рази. Собівартість одного центнера молока по прямих затратах у сім'ї Пелихів на 5 карбованців, а у сім'ї Зубченків на 7,29 карбованців були нижчими, ніж загальною по фермі.

Впровадження нових форм організації та оплати праці значно підвищило продуктивність молочного стада. Якщо у 1986 році кожний реалізований центнер молока приніс господарству 7 карбованців 33 копійки прибутку, то в 1987 році — 13 карбованців 90 копійок, або прибуток зріс на 89,6 процента, з яких 42,6

процента росту прибутковості досягнуто за рахунок зменшення виробничих затрат.

Прагнучи до удосконалення прогресивних форм організації та оплати праці, правління колгоспу з січня 1988 року заключило із сім'ями Пелихів, Зубченків, Биканових та іншими договір на умовах орендного підряду, при якому сім'я купує в колгоспі матеріальні цінності, необхідні для виробництва продукції, а одержану продукцію (молоко) продає колгоспові по розрахунковій ціні. За орендним підрядом почали працювати і ферми.

Що це дало? Наведу лише кілька цифр. У розрахунок на сто гектарів сільгоспугідь колгосп виробив 583 центнери молока. Валове його виробництво у порівнянні з попереднім роком зросло на 104 проценти. Середньомісячний заробіток майстра машинного доїння зріс до 323 карбованців.

З січня нинішнього року в господарстві створено на основі нової господарської розрахунку кооперативу по виробництву сільськогосподарської продукції, у тому числі дві тваринницьких — у селах Гаїваці та Бережиські.

Кооперативи, вважають у господарстві, дають ще більше простору ініціативі, пошуку, творчості. Такої думки і Сергій Биканов, який працює в гаївському кооперативі «Тваринник». Але працює він зараз не за сімейним орендним підрядом, а за міжсімейним. У корпусі № 4 разом з ним працюють такі ж молоді люди — Людмила Ігнатенко, Олександр Селісний та інші. За добу вони одержують на корову сьогодні по 12 кілограмів молока. За квартал зекономили 1607 карбованців, собівартість центнера молока становить 19,13 карбованців. Це на 1,5 карбованця менше, ніж в середньому по фермі. Ці цифри свідчать, що зміюти молоді люди і працювати, і економити.

У Бережиській за міжсімейним підрядом працюють три сім'ї у дев'ятому корпусі. Це згадувана уже сім'я Зубченків, а також подружжя Любов та Володимир Григорюки, Валентина та Василь Клименки. Пелих, як і раніше, працює за сімейним орендним підрядом. Йому немає рації переходити на міжсімейний підряд, бо сім'я велика, діти завжди допоможуть при потребі. Справа ускладнюється, якщо це молода сім'я. Хто замінить, якщо дружина пішла в декретну відпустку або на лікарняному через хворобу дитини? А хто замінить, якщо треба їхати на сесію до технікуму чи інституту? Та й питання з вихідними, із сімейним відпочинком теж вирішити не просто.

Зрозуміло, що невеликі орендні колективи показали себе дійсно колективами високопродуктивної праці. Та у тваринництві ці колективи не можуть бути настільки малими, щоб людина працювала без вихідних, працювала у всі свята. Міжсімейні підрядні колективи на орендній основі — це ключ до вирішення проблеми, можливість поєднати високопродуктивну працю з нормальним відпочинком. Такої думки Р. І. Чорнокіня. Напевне, вона має рацію.

В. ЦВЯХ, журналіст.

Кіровоградський район.

«Алло, Шпакове слухає!»

— Соціальний експеримент «Молодий комунар» «Оренда» обов'язково принесе хороші результати, — такими словами розпочав коротке телефонне інтерв'ю наші газети голова правління колгоспу «Родина» Новомиргородського району Володимир Прокопович МИРОНЕНКО. — Не знаю, як йдуть справи в інших господарствах, над якими взяла шефство «Молодий комунар», — продовжив він, — але у нас все гаразд...

Перш, ніж продовжити запис розмови, коротко нагадаємо читачам про початок цієї акції. «Соціальний експеримент «Оренда» — перші матеріали під такою рубрикою з'явилися на сторінках «МК» наприкінці минулого року. Ми запропонували читачам спробувати себе у новій і прогресивній для сільськогосподарського виробництва справі — оренді. Дали на вибір і кілька адрес колгоспів, де майбутнім орендарям гарантували цікаву роботу, повну самостійність. В. П. Мироненко запросив наших читачів у село Шпакове обійти

створити їм усі умови для високопродуктивної праці.

КОР.: Володимире Прокоповичу, з часу опублікування матеріалу «Прийжджайте в Шпакове!» минуло три місяці. Хто ж відгукнувся на вашу пропозицію?

В. П. МИРОНЕНКО: Представники майже всіх сільськогосподарських професій — механізатори, агрономи, тваринники... Багато хто з них свого часу відірвався від землі, але мріє повернутися до праці на ній. Загалом, свої послуги нам пропонували понад сорок чоловік.

КОР.: Прийняли ви, наскільки я зрозумів, не всіх?

В. П. МИРОНЕНКО: Так. І не тільки наша в цьому вина. Колгосп, як і раніше, згоден виконати всі умови, про які повідомляв

ми читачам. Але... Я б сказав так: дехто з молодих людей переоцінив свої можливості, дехто не мав відповідного фаху, були й такі, хто їхав, аби кудись їхати...

КОР.: Хто ж залишився працювати в Шпаковому?

В. П. МИРОНЕНКО: Справжні орендарі, які не бояться труднощів, добре розуміються в механізмі діяльності нової форми організації праці. Комсомольсько-молодіжний колектив на дорожіванні молодяка ВРХ утворили четверо кіровоградців — Юрій Спіцький, Олександр Домашков, Олександр Демидов та Олександр Степанов. Вони доглядають 260 телят, планують взяти ще 140.

Ланку на вирощуванні усей до 80-денного віку очолює...

У ПІДШЕФНИХ КОЛЕКТИВАХ «МК»

Горбулін — теж вчорашній городянин. Цей колектив планує нам продати восени 6 тисяч гусей.

КОР.: Кілька слів, будь ласка, про умови договорів.

В. П. МИРОНЕНКО: Як і обіцяли, ми надали орендарям, повну самостійність. Вони купують у нас за державними розцінками фураж, користуються на пільгових умовах приміщеннями, технікою, отримують по 150 карбованців авансу. Восени з усіма буде проведено повний розрахунок за кінцевими результатами праці. До речі, усі підписали договір аж на три роки. Значить, довіряють нам, своїм партнерам, вірять і в перспективу оренди.

Розмову записав...

АРТЕКІВЦІ

ДО 17
І СТАРШІ

У квітні повернулася чергова група школярів Кіровоградщини, яка перебувала у Всесоюзному піонерському таборі «Артек». Цікавий досвід піонерської роботи, чимало призових нагород за участь у спортивних змаганнях і, звичайно, приємну згадку на все життя привезли з Криму Ірина Новікова, семикласниця Світловодської СШ № 10, Євген Безсмолий, семикласник Олександрівської СШ № 3, Людмила Лимар, семикласниця Новоукраїнської СШ № 4, Роман Гаврилін, п'ятикласник Олександрівської СШ № 2, Валентина Закринична, семикласниця Добровеличківської школи-інтернату, Сергій Ткач, семикласник Устинівської СШ. Сьогодні ми пропонуємо учнівський круглий стіл, який провів наш кореспондент з артеківцями у поїзді, коли супроводжував групу піонерів з Сімферополя до Кіровограда.

Хоч вірте, хоч ні: коли спостерігав прощання дітей у самому «Артеці», пізніше — в Сімферополі — в очах стояли сльози. І не тільки в мене. Хвилювання дітей, які не соромилися сліз, передавалися всім присутнім. На стоянці автобус обліпили зі всіх боків піонери. Навіть мліціонер, який у рупор сповіщав: «Не затримуйте самі себе, на поїзд заїзняйтеся, не затримуйте...» змахував зі щок сльозу і зітхав:

— Кожного прощання отак, разом з дитячими і мої сльози течуть. Що поробиш — всі ми люди.

І ось — востаннє повитягували хлопчики та дівчатка голови у вікно, востаннє замайорів у руках артеківців, що чекали на свій поїзд на вокзалі піонерський галстук, і, мабуть, востаннє захлипали у вагоні Люда, Валя, Іра. Поїзд відступував кілометри до Кіровограда, а діти нашої області ненавчливо не відчували, що чи не найщасливіші дні дитинства вже позаду згадували вожатих, з якими були на «ти» і в яких запозичили все хороше, все чисте і прекрасне, чим порадували вони своїм молодшим друзям. Та що тут говорити! Артек! Це слово відоме нам змалечку, як до речі, і те, що потрапити в цей табір дуже важко.

КОРОТКО ПРО «АРТЕК»

16 червня 1925 року на першу артеківську лінійку вишикувалося лише 80 юних ленинців. Кілька брезентових наметів, які освітлювалися газовими лампами, незвичайна кухня, дощані столи та лави у їдальні — ось що було на місці сучасного і чудесного нині оздоровчого комплексу, що простягнувся на багато кілометрів від древньої Генуезької фортеці до гори Аюдаг у Гурзуфі. Нині уздовж лагідного Чорного моря у найказковішій дитячій здравниці десять піонерських таборів. Будинки піонерського навчання, Палац піонерів, басейни, спортивний комплекс, стадіон, прекрасні пляжі, виставки, музеї, кіностудія...

«Артек» — табір піонерського активу, де відбуваються всесоюзні зльоти піонерів, збори тимурівців, юних кореспондентів, туристів, фестивалі дітей з різних куточків земної кулі. Ніколи не забудуть артеківці попередніх поколінь зустрічі з улюбленим письменником А. Гайдаром, першим космонавтом Ю. Гагаріном, учасниками Олімпійських ігор. Пам'я-

тає «Артек» і зустрічі піонерів з Генеральним секретарем ЦК КПРС М. С. Горбачовим.

Остання ж зміна зібрала учасників 5-го Всесоюзного зльоту юних філателістів, піонерських активістів. Серед її 1700 учасників було і шестеро дітей Кіровоградщини.

І. НОВІКОВА: Не знаходжу слів, щоб висловити цілий потік вражень. В «Артеці» була своя, наша піонерська республіка. Настільки все здавалося, що тепер згадка навіть ще про сьогоднішній ранок — це як приємний сон.

Л. ЛИМАР: Нас подружили ігри, вікторини, змагання. Дома теж є щось подібне, але зрозумійте, все якось не так, сухо. А тут (дівчина починає схлипувати)... тут ми самі себе відчували господарями, з нами всі рахувалися, не було зверхності.

Ж. БЕЗСМОЛИЙ: Поверте, що артеківська самостійність — це справжнє самоуправління. Хай же дитяче, хай з помилками — але наше. Ну, розіб'є хтось шибку, що щось вкоїть — і що ви думали, кричати? Ніскільки! Дома за батьком пошлють, щоб вставив. А тут зрозуміють, що в дітей, а ще в такому віці, без розбитих шибок, якихось витівок — це вже не дитинство. Вожаті взагалі просили, щоб ми з ними на «ти» були.

І. НОВІКОВА: Особисто я везу додому декілька нагород. За колекцію марок, конвертів, за знання у філателії — крім медалі ще й диплом. Маю медалі й за плавання, за участь у піонерболі.

Наш загін був «Юним поштою» — ми погашували спеціальним поштою штемпелем конверти, у яких мої ровесники відправляли додому листи. А ще — розповсюджували марки, листівки, конверти, слухали цікаві лекції з філателії.

Р. ГАВРИЛІН: Для нас організували різні ігри, наприклад: «подорож у країну філателії». Оце приїдемо додому, спробуємо щось подібне в себе зробити. Ну, а знання з філателії знадобляться в подальшому нашому захопленні.

С. ТКАЧ: Аж дивно, коли згадаєш, що екологічні пізнавальні заняття «Мистецтво належить народу» в таборі ми називали грою. Тепер, коли все згадується, розумію, що то була не гра, то був урок на майбутнє: давайте берегти навколишнє середовище! Ми якраз у перехідному віці — від дитинства до дорослості — і не часто задумуємося, що таке проблема екології. Тепер я на це дивлюся по-іншому.

Думаю в себе в Устинівці поділитися набутими знаннями. Не знаю, чи правильно висловився «знаннями». Напевно, доречніше буде — передати ту тривогу, яка охопила і яку зрозумів в «Артеці».

В. ЗАКЕРНИЧНА: Сергій зі скромності не сказав про свої нагороди: в нього аж три медалі. І одна з них — за зайняте призове місце в екологічній грі.

Л. ЛИМАР: Знайомства, ігри, розваги, які нас подружили в Артеці, — все це добре, але не головне. Я розповім про те, що найбільше запам'яталося: лекції. Розповідь моя буде дещо довгою, але я хочу, щоб мене зрозуміли мої ровесники.

Сергій говорив, що серйозні заняття називали іграми. То була лише одна з найдоступніших форм серйозних розмов з нами. Наприклад, ми в себе в дружині проводили аукціон ідей, проєктів і асоціацій. Вирішили провести гру: «створили» одну піонерську організацію, а другу — опозиційну їй. Кожен загін з нашої Кипарисної дружини виділив у цю організацію по два представника. Ці організації склали свій статут, свою програму. «Неформали», які «протистояли» суто піонерській, називалися «союз вільних дій».

Назва, правда, дещо аж кричуща була в «неформалі». У грі ми зрозуміли, що така піонерська організація, яку ми маємо сьогодні — непотрібна. «Неформали», хоча і були слабкішими, майже довели, що сьогодні ми маємо піонерську організацію Для дітей, а не піонерську організацію дітей. Що піонери, як ніхто інший, лише виконують чийсь ініціатив, а чисті їхні ніхто не помічає.

У грі «неформали» запропонували, щоб дорослі були учасниками дитячого руху лише на початковому етапі, а пізніше всі свої справи ми, діти, вирішуватимемо самі, без втручання старших.

Представники «союзу вільних дій» програли. Вже пізніше вони зібралися разом, з усіма обговорили гру. Хочу сказати, що ця гра показала, наскільки багато недоліків у піонерській роботі, наскільки вона ще закомплексована і формальна. От пропозиції «неформалів», які виступили проти цього, хоча їх висновок, що піонерської організації для піонерів сьогодні не треба, а треба піонерську організацію піонерів, нас більше зацікавили.

Шкода лише, що в нас таких ігор немає...

В. ЗАКЕРНИЧНА: Мені найбільш пам'ятаються розмови з вожати-

ми. У нас вожатим був грузин Ніко Гудадзе, який організовував такі ігри, про яку розповіла Люда. А їх було десятки.

Л. ЛИМАР: Багато піонерів, приїхавши додому, пробують у себе на місцях проводити щось подібне до артеківських занять. Шкода лише, що не всім це дозволяють робити, буває, навіть заважають у піонерській несвідомості, Ніко показував нам листи, які йому приходять. Є в нього й такі, де діти пишуть, що їм не дозволяють проводити в себе подібні артеківські ігри. Траплялося, що він їздив до тих дітей, допомагав їм вже дома...

Р. ГАВРИЛІН: Думаю, в нас дома до цього не дійде.

І. НОВІКОВА: Навпаки, я коли їхала, мені всі наказували, щоб записувала все цікаве, а потім у своїй школі пробувати теж подібне організовувати.

Л. ЛИМАР: Знаю, що газету «Молодий комунар» читає багато піонерів. Тож звертаюся до своїх ровесників: якщо вас, друзі, цікавить питання зміцнення авторитету піонерської організації, ділової ігри, про які я говорила, звертайтеся до мене із запитаннями: з радістю поділюся враженнями, поспробую детальніше розповісти про те, чому, нас, як піонерських активістів, навчили в «Артеці».

Моя адреса: 317320, м. Новоукраїнка, вул. Курчатова, 20, кв. 62.

Є. БЕЗСМОЛИЙ: Якби я не був в Артеці і прочитав це, обов'язково б написав.

Л. ЛИМАР: Думаю, наші з тобою, Женя, ровесники відгукнуться на мою пропозицію.

О третій годині ночі, Люда Лимар подзвонила зі Знаменки додому. Трубку підняла мама Люди. — Мамо, я вже в Знаменці.

— Добре, що приїхала. А чому ти плачеш, доню?

— Бо дома — не так як у «Артеці».

Вже вдень дзвоню додому Люді, хочу поцікавитися, як добралася додому. Трубку підняла знову Людина мама, Галина Володимирівна:

— Плаче дитина. Все говорить, тут не так, як у Артеці. Але то нічого, то добрі сльози. Якщо так сумує, значить, дома теж щось робитиме, як там. Тільки вже з тутешніми своїми ровесниками.

Ю. ЯРОВИЙ,
спецкор «Молодого комунара».

Як правильно розкласти багаття, щоб печена картопля не струхлявіла на порох? Чим зайняти дітям у негоді? Що таке профільний піонерський і яка газета петріона значення мають? Ці питання вчаться майбутні піонери — студенти філологічного факультету Кіровоградського педагогічного інституту (зліва направо): Микола ПАНЧЕНКО, Сергій АДЕРАС, Василь ОПІЯ, Ірина ШВЕД, Олег ІЛІАДІ та Валентина ЖДАНА. Вони працюють у піонерському таборі «Зірка» обкому профспілки працівників культури.

Фото В. ГРИБА.

Не тільки схвалення й підтримка?

СТВЕРДНА ВІДПОВІДЬ НА ЦЕ ПИТАННЯ Й ОЗНАЧАЄ ПЕВНОЮ МІРОЮ ПЛЮРАЛІЗМ

ЧОГОСЬ у минулі роки вважалося, що люди, які сумніваються, можуть бути тільки із числа вчених. Тільки тим, хто під вченою мантією, дозволялося сумніватися, сперечатися, відстоювати істину, хоча і вченим в 30—50-ті роки теж важко було йти проти канонів (досить згадати лисенківщину). В ідеології і політиці тим більше не знаходилося місця жодному, хто «відступав від генеральної лінії». Технічними людьми не рідко переслідували, оголошували ворогами народу. Войовничу сірість, фетишизували всеохопне «ми», оголущали заперечували особистісні «я», певний час повновладно визначала моральну атмосферу суспільства. Як і нас є підстави не вірити карбованим рядкам, опублікованим усіма центральними газетами в 1938 році під заголовком «Волю народу виконали: «Всі істинні прихильники демократії і свободи гаряче вітають органи НКВС, які очолює вірний сталінець Н. І. Єжов, що викрили гадюче гніздо продажних фашистських агентів!» Хіба можна забути, що країна в 30—50-х роках покривалася павутиною таборів, де «в ім'я інтересів усього народу» загинули мільйони кращих синів народу?

Нове політичне мислення ввело одну із головних ознак сьогодення — плюралізм думок, без якого неможливий ні державний рух, уперед, ні сана перебудова. Обставина демократизації і соціалістичного плюралізму по-новому ставить проблему вибору номінально своєї життєвої позиції. Тільки одні намагаються думати і жити «як усі», а інші шукають, пропонують альтернативні плани вирішення назрілих проблем. І тому сьогодні потрібно виховувати свідомість, яка не просто буде обов'язково гаряче визнавати й підтримувати директиви «згори», а найперше все піддаватиме аналізу. Сьогодні люди, які думають і водночас є відданими перебудові, потрібні суспільству, як ніколи.

Нещодавно наш політичний клуб старшокласників «Діалог», що діє при середній школі № 2 м. Гайворона, провів прес-конференцію членів клубу (у формі «ділової гри»). Крім того, старшокласники писали невеликі твори «Радянський Союз — це...», «Сполучені Штати — це...», а також обговорили статтю в «Літературній газеті» «Вони ростуть разом, щоб жити в єдиному світі».

«РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ — ЦЕ...»
(РЯДКИ ІЗ УЧНІВСЬКИХ ТВОРІВ)

«Радянський Союз — це в першу чергу моя Батьківщина, де я народилася, де я виросла. Можна багато хороших і захоплюючих розповісти про Радянський Союз, але для мене гірше і болюче чути про мою велику країну, що вона «найбільш розвинута серед країн, які розвиваються» або «найменш розвинута серед найбільш розвинутих країн».

«...Для багатьох людей сьогодні історія СРСР нерозривно пов'язана з іменами В. І. Леніна, Й. В. Сталіна, М. С. Хрущова, Л. І. Брежнєва. Зараз Генеральним секретарем ЦК КПРС М. С. Горбачов. Я його підтримую в усьому, позитивно розцінюю його дії. Але коли, певно, прийде на його місце інший лідер — і що буде? А якщо прийде людина із такими рисами характеру як, наприклад, Сталін? Чи зможемо ми бути послідовними до кінця? Чи зможемо довести справу перебудови? Тільки перебудова є гарантом самої себе!».

«...Сьогодні в наше повсякденне життя міцно ввійшли ці слова: перебудова, гласність, демократія. І, по-моєму, причина того, що перебудова не здійснюється в повній мірі, полягає в непродуманості стратегії перебудови. Всі заходи, які вживаються, по-ловинчасті і невзаємозв'язані. Досить згадати про недопрацьовані в своїй основі Закон про кооперацію, Закон про державне підприємство. Продовольча програма не здійснюється як слід. Мене нещодавно вразила думка

Інший зміст. Слово це перекладається так: множинний. — тобто, плюралізм передбачає багато різних думок і поглядів. Ниття рухають уперед суперечності, вважає В. І. Ленін. І сьогодні даліший поступ СРСР неможливий без плюралізму думок, без альтернативних підходів. Якоюсь у «Молодому комунарі» прочитав, що відбувся черговий пленум обкому комсомолу. Одним із його питань було: вибори першого секретаря. А чи були ці вибори альтернативними? Чи вибіємо ми сповна користуватися демократією?».

Достоевського: який характер землеробства — такий і характер нації. Хліб, масло, м'ясо ми закупляємо за кордоном — дожилися!

«...Січневий (1987 р.) Пленум ЦК КПРС на порядку денний поставив питання перебудови і кадрової політики. І сьогодні багато пишуть і говорять про бюрократію. Але хто він такий — бюрократ? Що це за «снігова людина», про яку всі говорять, але ніхто не може вказати на неї, назвати її ім'я?».

«...Сьогодні на порядку дня стоїть важливе питання створення правової держави. Всі повинні відповідати за свої дії і помилки. І сьогодні, по-моєму, потрібно піддати суду історії не лише Сталіна і його поплічників за їхні злочини перед народом, а й учорашніх керівників, які творили болото застою».

«До недавнього часу (а деінде й понині) ми жили від чергового ювілею до наступного ювілею, крокуючи життям із лозунгами «Гідно зустрінемо...» та «Виконаємо і перевиконаємо...». Кожна чергова кампанія починалася і закінчувалася почесними президіями і вітальними телеграмками. Сьогодні, звичайно, не так. Як кажуть, «лід зрушився».

Але не сирізь і не в усьому. Нині багато говоримо про нове політичне мислення, про плюралізм думок. І я нещодавно почуваюся, що ж означає це слово.

Плюралізм — слово іншомовного походження; словини іншомовних слів та політичні словини пояснюють його як «ідеалістичне протиставлення марксистів-леніністів». По-моєму, поденку цей термін і досі розуміють саме так, забуваючи, що сьогодні він має

наше суспільство нагадує все той же поїзд, тільки з відкритими віконцями; поїзд цей уже поставили на нові рейки, тільки ми, пасажери, боїмося і не вміємо розвинути швидкість».

«...Що насторожує? В деяких інтерв'ю і виступах все більше говориться про «видатні рішення» останнього Всесоюзного з'їзду вчителів. По-моєму, з'їзд тільки назвав проблеми, які стоять перед школою, але шляхи їх вирішення залишилися невизначеними. Оцінку ж таку, цьому чи іншому рішення, потрібно давати не до, а тільки після його виконання».

Тут досить згадати реформу школи, яку ось уже багато років ми впроваджуємо в життя. Або — Закон про молодість. Примружимо очі — і вони почнуть нагадувати човен Робінзона Крузо: він зробив його з найкращого в лісі дерева, але дотягнути до берега не зміг. Скажу простіше і, можливо, дещо різко: у теперішньому своєму стані питання реформи школи (навіть після з'їзду вчителів), як і гострі питання життя молоді, практично залишаються невирішеними...».

«СПОЛУЧЕНІ ШТАТИ — ЦЕ...»
(РЯДКИ ІЗ УЧНІВСЬКИХ ТВОРІВ)

«...Довгий час для нас Америка означала лише бозробіття, расову дискримінацію, бандитизм, наркоманію... Американців ми

увяляли не інакше, як примітивними рембо і роккі... Сьогодні ж ми відкриваємо для себе Америку і з іншого боку — як економічно суперрозвинуту країну. Країну, яка дала також світові Дж. Лондона, Е. Хемінгуей, Р. Бредбері. Країну, де більше двохсот років діє конституція».

«...У нашій країні і США є багато спільного. І наші народи багато в чому схожі один на одного. Дуже відрізняються, що США були одними із перших, хто відгукнувся на трагедію Вірменії. Нам треба «відкривати» Америку заново. Але поки що ніде купити американські газети і журнали, нам не бистає сьогодні такої публіцистики про Америку, як у В. Цветова — про Японію, у В. Овчинникова — про Японію і Англію».

«...Америка — це країна, де править долар, де ділова сторона переважає над моральною. Мораль американського суспільства не надто висока і все більше падає. Крім того, США — це суспільство, де панує сильніший, а мірилом сили, знову ж таки, є долар».

«...Я задалася собі питанням: що я знаю про Сполучені Штати? Виявилось, дуже й дуже мало. Особливо про життя ровесників, проблеми американської молоді, про систему освіти в Америці. Більшість із радянських школярів навряд чи зможуть назвати сучасних американських письменників (я ж без підготовки згадала тільки двох)».

«...Тільки гласність і правда про великі народи обох наших країн — СРСР і США вбереже світ від напруженості».

ПІСЛЯМОВА ПРОПАГАНДИСТА

Сьогодні на кожному кроці життя виникають суперечності, складні ситуації, в яких кожному потрібно визначити своє місце, свою позицію; далеко не всі готові до оновлення, немало людей розгубилося перед труднощами, неоднозначністю нинішнього моменту. І тому-то молодих сьогодні турбують питання: за що нове в нашому житті боротися? Що означає — жити краще? До роботи по оновленню суспільства молоді морально готова. Але чи готові усі ми?

Звичайно, хлопці та дівчата задають питання і серйозні, і наївні, питання ці вічні, як світ, і вони вимагають відповіді саме сьогодні. Можливо, старшокласники — члени політклубу «Діалог» в своїх твердженнях інколи аж надто категоричні, нерідко проявляють себе як максималісти. Але чи завжди юнацький максималізм — це тільки минула ознака молодих років? І чи можна вважати його недоліком? Все-таки добре було б зберегти юнацькі поривання і запал на все життя. На мою думку, це означає вистояти серед життєвих невдач і розчарувань. Втім, читачі «Молодого комунара» теж, певно, задумуються над проблемами сьогодення. То, може, є резон продовжити розмову на сторінках тижневика?

О. КОМІРНИЙ,
керівник політклубу «Діалог»,
м. Гайворон.

СВІТОГЛЯД

Дискусійним клубом вважається...

Наприкінці квітня в Донецьку відбувся республіканський зліт політичних дискусійних клубів, де було 57 делегатів з усіх областей України та міста Києва. Запросили також журналістів з усіх республіканських молодіжних газет та колег-представників політклубів Мінська, Курська й інших міст з-за меж нашої республіки.

Одним із ключових було обговорення питання про статус політичного дискусійного клубу, необхідність урізноманітнення форм його роботи та створення асоціації політклубів.

С. ШУЛЬГІН (Харківський держуніверситет):

У рамках політнавчання ми повинні готувати майбутніх лідерів перебудови; політклуб — це в перспективі школа самоуправління, він повинен мати право на альтернативні висловлювання.

С. ГОРБАЧОВ (СШ № 31 м. Запоріжжя):

Не треба нам нав'язувати справу, щоб потім питати: що ви конкретно зробили? Результати нашої роботи навряд чи піддаватимуться відомому контролю, адже ми маємо формувати активну життєву позицію... Нам потрібен статус, право на голос, на висунення своїх депутатів у місцеві та вищі органи влади, скажімо...

І. ЦУПАК, викладач (м. Запоріжжя):

Завдання політклубів — у вихованні політичної культури, історичної свідомості, підтриманні й підтриманні демократичних традицій, формуванні суспільної думки. Це мають бути інтелектуальні центри, які давали б певні імпульси перебудові комітетів комсомолу, спільчанських організацій.

Л. МОСКАЛЕНКО (СШ № 102 м. Донецька):

Я не згодна з тим, що політклуб має бути обов'язково дискусійним. І надто регламентованою спрямованості, по-моєму теж не повинно бути. Мені здається, нав'язуванням строго визначеної тематики можна лише відштовхнути сучасних хлопців та дівчат.

На зльоті було вперше сформульовано ланонічне визначення: політичним дискусійним клубом є усяка група людей, яка систематично обговорює соціально-політичні та економічні проблеми нашого суспільства. Учасники зльоту також одностайно висловилися за створення республіканської асоціації політичних і дискусійних клубів.

А. БЕЛОВ,
делегат зльоту,
м. Кіровоград.

«МОЛОДИЙ КОМУНАР»

Занепад і тимчасове відродження

перенесіть молодіжний дискусійний клуб «Факел» у Новоукраїнці. Чому ж відродження «тимчасове»? Та тому, що, як зазначила розмова з другим секретарем Новоукраїнського райкому ЛКСМ України Олександром Маринкевичем, покращення роботи «Факела» у нинішньому році ще не стало гарантією насичення клубу цікавим і збагачувальним змістом.

О. МАРИНКЕВИЧ: В Новоукраїнський район я приїхав після закінчення історичного факультету Кіровоградського педінституту чотири роки тому і майже одразу був залучений до участі в роботі політклубу, який тоді тільки створювався. Так що довелося стати свідком і перших успіхів (відверто кажучи, досить скромних), і поступового затухання ініціативи... З самого початку тон на заняттях задавали працівники райкому комсомолу на чолі з його інструктором Віктором Морозом, та ще молоді вчителі.

НОР: Якщо пригадати учасників найперших засідань («Молодий комунар» про це тоді писав), то були серед них і старшокласники. І молоді робітники підприємств райцентру...

О. МАРИНКЕВИЧ: До них можна додати й інженерно-технічних працівників. Так, серед активістів клубу того часу був і інженер Володимир Дигес... Але є, певно, сенс говорити

про загальні тенденції справи. А вони в тому, що кілька років тому особливо, та й нині значною мірою, серед тих, кого ми залучали до участі в заняттях, активністю відзначалися одиниці.

НОР: Може, справа в тому, що тематика була недостатньо цікавою?

О. МАРИНКЕВИЧ: По-перше, ми собі з самого початку не робили із плану занять догми. По-друге, при складанні планів урахували результати анкетування, проведеного серед молоді райцентру. Не скажеш, що були ми погано забезпечені посібниками з тієї чи іншої тематики — про це дбали працівники ЦРБ імені Островського, які, до речі, теж належать до фундаторів нашого політклубу... Особисто я пов'язую невисоку активність учасників дискусій із тим, що досі ми через зв'язку «одностайності» зовсім занедбали і таку чесноту, як уміння дискутувати. Те що нам інколи не вистає відвертості або й уміння чітко й грамотно висловлювати свої думки — теж один із наслідків впливу адміністративно-командної системи на молодіжне середовище.

НОР: Переді мною — статут, програма політклубу «Факел», а також «запрошення для його

учасників... Усі вони віддруковані російською мовою. А як великі самі заняття?

О. МАРИНКЕВИЧ: Теж здебільшого російською. Звичайно, виступати українською не заборонялося, та й не захоплювалося. Можливо, це робилося за інерцією, непродумано — адже середовище у нашому місті та районі українськомовне. Але я особисто схильний бачити корінь наших втрат насамперед у недостатності тематики, інерції й задоволеності, пасивності та в браці позитивного досвіду (а ось із негативним — якраз навпаки!).

Робимо висновки із цього другого теж. Отже, на сьогодні маємо найголовніше — невелику групу однодумців. На порядку денному — вирішити проблеми з явкою на заняття, в першу чергу старшокласників та учнів СПТУ. Бо як можна зацікавити, коли людина не хоче нічого знати? Не хоче тому, що відбили їй нолісь охоту численними безбарвними «мероприяттями», — можливо, це в дитячому...

Я залишаюсь оптимістом щодо долі нашого політклубу. Головна перспектива — у напрямі ламання стереотипів, вивільнення з-під влади догм, створення атмосфери небадуючості й співпереживання. Тільки так можна сьогодні завоювати й закріпити авторитет політклубу серед молоді. Втім, це стосується не одного тільки політклубу.

Вів розмову С. ПЕТРЕНКО.

13 травня 1989 року

ДОЗОРЕЦЬ

На черговому засіданні обласного штабу «Комсомольського прожектора» визначено пріоритетні напрями його роботи нинішнього року. Це — ЗАХИСТ СОЦІАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ МОЛОДІ, ПИТАННЯ ЕКОЛОГІЇ, КОНТРОЛЬ ЗА ВИТРАЧАНИМ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНИХ РЕСУРСІВ.

Нагадуємо строки проведення операцій обласного штабу «КП»: «ПРАКТИКА» — червень, «ЗАСІКИ» — липень, «ЗАЙНЯТИСТЬ» — вересень, «ВАГОН» — жовтень, «ХРОНОМЕТР» — листопад — грудень.

Про основні вимоги і порядок проведення операцій ми розповідатимемо в наступних випусках «Дозорця».

УВАГА!

УВАГА!

УВАГА!

Обласний штаб «Комсомольського прожектора» розпочинає масову природоохоронну операцію «Екологія». Гадаємо, зайве переповідати про її завдання. І так зрозуміло: у багатьох місцях, особливо поблизу промислових підприємств, екологічна обстановка викликає тривогу. Значить, слід поставити заслін тим, хто заради миттєвої вигоди губить наше спільне багатство — природу.

Закликаємо членів штабів і постів «КП», всіх юнаків і дівчат взяти активну участь в операції. Для цього оперативно повідомляйте про факти порушень екологічної обстановки на місцях.

Анкету надсилайте на адресу обкому комсомолу: м. КИРОВОГРАД, вул. К. МАРКСА, 41, ВІДДІЛ СОЦІАЛЬНИХ ТА ЕКОНОМІЧНИХ ПРОБЛЕМ.

Ваші сигнали оперативно перевірять представники природоохоронних установ, члени обласного штабу «КП».

АНКЕТА

Адреса _____

Місцезнаходження виявлених порушень _____

Коротко про їхню суть, хто, на Вашу думку, винуватець _____

При бажанні назвіть, повідомте домашню адресу чи номер телефона _____

Обласний штаб «КП».

«МОЛОДИЙ КОМУНАР»

13 травня 1989 року

Не дивуйтеся, читачу, побачивши на цих знімках таке видовище: на Знаменському цегельному заводі, що в селі Гостинному (директор — П. С. Гвоздик), до таких картин звикли. Мотлох, безгосподарність, безладдя на подвір'ї — це являло мало кого тут турбує. Хоча в багатьох працівників заводу, як то кажуть, болить душа. Заболіла вона і в нашого фотокореспондента Василя ГРИБА. А що на те снажуть господарники?

ПРОГУЛЯНКА З «КОРИСТЮ» І НЕ БЕЗ МОРАЛІ

РЕЙД

Скільки ми про них не пишемо, як їх не караємо, а вони, знай, своє роблять. Вони — це «лізакі», всілякі хапуги, що пригрілися в системі автотранспортного обслуговування.

Певно, дехто з читачів пригадує торішню публікацію «Молодого комунара» «Совість під колесами». У ній йшлося про «дачників» — привілейовану групу транспортників-хапуг, котрі використовують державні авто для поїздок на природу, власні дачі і т. д. Після виходу матеріалу в світ редакції довелось відбити немало «катан» «обратжених». Усі вони в один голос твердили: наведені факти зловживань — то чистої води випадковості.

І ось — новий рейд. І нові свідчення: «випадковості» продовжують, їх навіть, висловлюючись на зленною мовою статистів, у порівнянні з відповідним періодом минулого року збільшилось. Втім, про все по порядку.

Дачний кооператив «Геолог». Він сьогодні нагадує комплекс новобудов, що день і ніч вирують серед першої зелені молодих садків. Справа, звичайно, потрібна, вона всіляко заохочується державою. З однією, щоправда, умовою: щоб все на законних підставах. Маються на увазі і будматеріали, і транспортні послуги, котрі, звісно, треба оплачувати. Не сумніваємось, що ця вимога знають всі. Знають, але виконують далеко не завжди.

...Біля автокрана метушилася жінка в білому халаті. Комуś стало зле? А може транспортна пригода? Не вагаючись, ми заспішили на допомогу. Однак, як виявилось, її ніхто не потребував. Більше того, поява нашої автомашини з розпізнавальними знаками ДАІ налякала господарку садової ділянки Р. І. Матусовську

(це вона була в білому халаті) і водія автокрана А. М. Кучеренка. З'ясуємо обставини «пригоди». Вони ясні, як білий день: Матусовська, не бажаючи переобтяжувати себе зайвими клопатами щодо оплати послуг у встановленому порядку, знайшла «лізаків» — водія заводу дозуючих автоматів (автомашини «ЗИЛ-133» № 86-06 КДМ). А. М. Кучеренко погодився розвантажити її (за виноградом, звичайно) бетонні опори для будівництва. Скільки заплатила? «Та що ви! Просто так, дружній жест, не більше!» — били обое себе в груди.

Перевірили шляховий лист водія. Оформлений він був аж на п'ять днів, що категорично забороняється. До того ж, відміток про час вибуття з гаража і прибуття до нього ніхто не робив. Ні контролю тобто, ні відповідальності, робі що хочеш. І Кучеренко робив «лізві» рейси, які вилітали державі в копійчку, а йому, ясна річ, давали нетрудові прибутки.

На горизонті з'явилася ще одна автомашинка, обладнана для доставки газових балонів.

— Пономаренко Віталій Степанович, працюю у виробничому об'єднанні «Кіровоградгаз», — назвався водій.

— Куди поспішаєте, якщо не секрет? — запитуємо.

— Другові, в нього тут дача, саджанці сливок везу...

Розуміємо: сезон є сезон, деревця треба садити. Але ж чи варто ганяти для цього вантажівку, хай навіть з дружніми міркуваннями? Тим паче у робочий час, коли ти маєш знаходитися (згідно шляхового листа) на під'їзді з Канатного до Помічної...

А ось машина солідніша — чорна «Волга» «ГАЗ-24» № 60-78 КДМ, належить управлінню капітального будівництва міськвиконкому. Куди їде? З якою метою? Вияснити це у водія не вдалося. Не той, як мовиться, ранг.

На перший погляд, «УАЗ-452» № 04-39 КДЛ блукав серед садових ділянок без мети.

— Та ні, майстра нашого ливарного заводу Шаліна шукаємо. —

заперечив начальник побутового господарчого відділу підприємства В. М. Проценко.

— Так, так, — підтвердив водій В. С. Краснопольський. — Він за підготовку піонерського табору до літнього сезону відповідає, а сьогодні у відгулі...

— А шестигранні плити навіщо? — показуємо на навантажений фуртон, що аж просів під вагою металу.

— Це для табору...

Не будемо стверджувати протилежне, запідозрювати без підстав всіх і вся у зловживаннях, але подібними плитами викладено не одну стежину на ділянках кооперативу. Надто зручні вони для цього...

Не будемо моралізувати з приводу наведених вище фактів. І так все зрозуміло: контроль за використанням державного транспорту слід посилити. І чим швидше керівники підприємств та організацій це зроблять, тим скоріше перекриють вони хапугам шлях до зловживань.

Рейдова бригада: М. РИБАЛКО — працівник облдержавтоінспекції, О. ШТАДЧЕНКО — заступник голови обласного штабу «Комсомольського прожектора», Л. ОЛЕСЬКО — громадський кореспондент «Молодого комунара».

Р. С. Ми повідали про факти використання не за призначенням вантажного та службового автотранспорту. Не менше зловживань виявляється «прожектористами» і при перевезенні пасажирів автобусами. На фото ви бачите «трофеї», вилучені членами обласного штабу «КП» з початку нинішнього року. Чого тут тільки немає! Квитки на проїзд в автобусі, не внесені у відомість, перепродані талони на бензин і мастила...

ХОЧ І НЕ ВХОДИТЬ ДО ШТАБУ...

Стало вже якимось штампом гозорити, що такий-то випуск «Комсомольського прожектора» не залишив байдужим нікого. Але в нас це було насправді так, коли випуск «КП» був присвячений... Ні, не виробничим проблемам — милосердю. Так, ніякого зв'язку безпосередньо з виробництвом це не мало, але тим не менш проникливий вірш, в якому мова про те, що всі ми — люди і тому давайте ставитись один до одного відповідно, запав у душу кожному. Ми не шкодуємо, що витратили час і папір на «невиробничі» теми.

Тим більше, що питання, пов'язані з заводськими проблемами, теж активно висвітлюються у «прожекторі».

Наприклад, великий резонанс мав випуск з результатами рейду по перевірці завантажених робочих місць і умов праці. А щоб він виявився об'єктивним, а значить, ефективним, «прожектористи» почали його з кабінету планового відділу, де отримали необхідну інформацію. А потім відправились по цехах, що дало змогу реально співставити цифри на папері і реальне становище. Як виявилось, комсомольці торкнулися однієї з «больових точок» на заводі.

Розповідаю про все це не тому, що кортить похвалитися непоганою роботою штабу «КП» (а випускається заводський «Комсомольський прожектор» регулярно, а середньому двічі на місяць), а щоб проаналізувати, що ж є запорукою успіху і активної роботи «КП». Адже нерідко, коли «прожектор» не світить, висувуються багато причин для пояснення такого становища.

Я ж особисто впевнена, що вирішальна роль у цьому належить лідеру. Таким у нас є Оля

Овчинникова, робітниця господарського цеху. Причому лідер вона не в тому плані, що, як кажуть, вміє говорити. Вона справді не може залишатися байдужою до недоліків і вміє переконати, зробити небайдужими інших. Скажімо, може припинити одноманітне заняття у полімережі, запитавши у пропагандиста, який говорив загальні фрази про економію:

— Давайте не взагалі, а конкретно по нашому виробництву — і сама почала говорити про те, як через неякісне пакування доводиться викидати вже готову продукцію.

Щоправда, нерідко подібні питання, як-то кажуть, зависають у повітрі. І це, мабуть, одна з причин того, що «прожектористи» дуже швидко розчаровуються, не помічаючи результатів своєї діяльності, дієвості рейдів та перевірок. Хоча, з іншого боку, це залежить від того, як проведеш рейд і наскільки глибоко вникнеш у питання.

Восени заводські «прожектористи» зробили випуск, в якому гостро критикувалося положення справ з робочим одягом. Робітники заводу практично не користуються новим одягом — він лежить на складі. А не користуються тому, що в основному одяг великих розмірів. Карикатуру на цю тему доповнили дотепними віршами. Реакція на цей випуск була неоднозначна. Якщо робітники повністю були згодні, то ті, кого покривкували, обурилися. Мовляв, критика трохи не за адресою. Як би там не було, а зараз становище дещо поліпшилося.

Мушу сказати, що «Комсомольський прожектор» нашого заводу став бойовим і дієвим саме після приходу Ольги Овчинникової. А між тим, вона — неформальний лідер Штабу

«КП» очолює Тетяна Компанієць. А Ольга навіть не входить до складу штабу «Комсомольського прожектора». Але своєю активністю показує, як треба працювати тим, кому це належить за дорученням.

Фронт робіт для «прожектористів» сьогодні розширюється все більше. З першого січня наш завод перейшов на госпрозрахунок. І проблем, пов'язаних з цим переходом, чимало. «Комсомольський прожектор» бачить свою місію не в тому, щоб просто критикувати недоліки, так би мовити, «збоку». Зараз необхідно не тільки критикувати, скільки допомагати, адже перехід на госпрозрахунок — справа нова для колективу, і тому на шляху до нового ніхто не застрахований від помилок. Головне тут — доброзичливість і це повинно стати тоном всіх подальших виступів «Комсомольського прожектора».

На порядку дня — питання якості нашої продукції. Якщо гірничий віск, що ми виробляємо, зараз цінується дуже високо, то вуглеводні реагенти потребують поліпшення якості. Причому якість продукції не знизилася, просто вона стала поступати імпортом. А таких заводів, як наш, всього два у країні, але наш єдиний, що працює на вугіллі. Тобто посперечатись з імпортною продукцією можемо тільки ми.

Отже, боротьба за якість — це ще один головний напрям роботи «Комсомольського прожектора» заводу.

С. ШАБАНОВА,
секретар комсомольської організації
Семітського заводу гірничого баску.

13 травня 1989 року

СЕРВІС

З 18 ПО 22

КВІТНЯ

У БУДИНКУ

ТЕХНІКИ

МОЖНА БУЛО

ПОБАЧИТИ...

НАШІ
КООПЕРАТОРИ
НЕ ВЗЯЛИ
АКТИВНОЇ
УЧАСТІ
В ЯРМАРКУ-
АУКЦІОНІ.

А ЖАЛЫ

МОЖЕ, СЛІД
ПРЕМІЮВАТИ
ВСІХ
ПОГОЛОВНО,
АБИ НЕ БУЛО
ОБРАЖЕНИХ?

8

«МОЛОДИЙ
КОМУНАР»

13 травня 1989 року

«БЕРЕМО «ШАЛТУКАС», КУПИМО І ХУСТКИ!»

«ОТ «ПЛАЩІВКИ» ДЕСЬ ДІСТАТИ Б...»

РАДІОПРОГРАМА «МАЯК» СПОВІСТИ-
ЛА, ЩО В КІРОВОГРАДІ ВІДБУДЕТЬСЯ
ВСЕСОЮЗНИЙ ЯРМАРОК-АУКЦІОН «ТО-
ВАРИ НАРОДНОГО СПОЖИВАННЯ — У
ВИРОБНИЦТВО». ЗАПРОШУВАЛИСЯ ТВОР-
ЧІ КОЛЕКТИВИ, ОКРЕМІ АВТОРИ, ВИНА-
ХІДНИКИ І РАЦІОНАЛІЗАТОРИ, ЦЕНТРИ
НТТМ, КЛУБИ САМОДІЯЛЬНОЇ ТЕХНІЧНОЇ
ТВОРЧОСТІ, КЛУБИ І СТАНЦІЇ ЮНИХ ТЕХ-
НІКІВ, КООПЕРАТОРИ...

СИМПАТИЧНІ дитячі речі — платтячка, штани, комбінезончики і таке інше — виробляє миколаївський кооператив «Корабел». Його голова В. М. Топор скрушно хитає головою: «Нам би «плащівки» десь дістати — одягли б увесь Миколаїв та ще й на сусідів вистачило...». Буваючи на кіровоградських ринках, подумки проводжу умовну паралель між виробами миколаївців і кіровоградців. Висновок: речі наших сусідів десь у півтора раза дешевші...

Два роки існує «Корабел». У складі його лише 8 членів, але «надомників» у десятки разів більше. Вже зараз укладено договорів на суму понад 1,5 мільйона карбованців. Розмах діяльності кооператорів стримується лиш нестачею сировини...

Молода сім'я Купавих — Івар та Іреде — працюють у кооперативі «Щефей» (Рига). Серед виставленої напоказ продукції кооперативу привертають увагу мережеві колготи (8 карбованців), шапочка «півник» (10), брюки на підкладці з «плащівки», добротно і якісно вистрочені (45). Згуртовано кількох компетентних осіб і через хвилину одержую відповідь: колготи взяли б за

скажімо, різноколірні кульки для охолодження напоїв «Шалтукас» (у перекладі — «Прохлада»). Зручна, приваблива упаковка, правила користування (щоправда, по литовськи). Ціна пристойна — 2,5 карбованця... Наше УТО уклало договір на поставку 6 тисяч упаковок.

Вишукані і майстерно зроблені брелочки оцінені кооперативом № 245 у 3 карбованці. Наші аналоги дорожчі. Однак ціна косметичок, за загальною оцінкою, у гостей дещо завищена — 6 карбованців. У нас такі «йдуть» за 4, від сили — за «п'ятірку».

Свої швейні вироби з успіхом демонстрували кооператори (виробнича фірма «Янтар») з Кишинева, хоча ціни на жіночу біжутерію, на мій погляд, були дещо завищені. Втім, наша торгівля заключила з ними договір на поставку продукції на суму 63 500 карбованців. Певна річ, сподобаються кіровоградкам і пухові хустки кооперативу «Ведмедіця» (Волгоград)...

Тут, в одному з приміщень Будинку техніки, де проходив ярмарок-аукціон, розмовляю з представниками УТО «Кіровоград» старшими товарознавцями Л. О. Ремнєвою та Н. В. Махинею.

— Виставка в цілому нас задовольнила. Особливо зацікавили швейні вироби кишинівців, пухові хустки волгоградців і кульки «Шалтукас». Загалом заключили договори з 15-ма кооперативами та одним індивідом на суму 140 000 карбованців.

Так, сума, звичайно, не «ахова». Однак, врахуймо, що це тільки початок на шляху зближення держторгівлі та кооператорів... До того ж, не можна не зрозуміти і сумнівів торговельників: а де гарантії, що продукція неодмінно надійде, надійде вчасно і буде якісною!

Уважний читач хоче знати й про те, що запропонували на ярмарку кіровоградські кооператори. Поінформованість їхня щодо ярмарку-аукціону була практично стопроцентною — були передані телефонограми.

У кутку сиротливо маячив здоровенний шлакоблок виробництва однойменного кіровоградського кооперативу. Як на мене, витиснути цю продукцію в рамки загальноприйнятого товару народного споживання вельми непросто. Та й роздрібна ціна одного виробу відлякувала...

Далі. Свою продукцію — швейні вироби — демонстрував кооператив «Контакт» (Кіровоград). Кооператори з колгоспу імені Карла Маркса Добровеличківського району — серветки. Свої послуги пропонував і

слід би подякувати. Тим більше, що такі зустрічі з кооператорами країни плануються зробити традиційними.

КОГО ОБРАЗИЛИ ПРЕМІЙ?

В іншому приміщенні Будинку техніки демонструвалися вироби наших «індивідуалів» та творчих колективів. Зацікавили магнітні утримувачі для дверей — управління торгівлі заключило договір із заводом радіовиробів на 750 тисяч штук. Олександрійський електромеханічний завод пропонував для індивідуальних пасік електрошпінти для очищення бджіл від кліщів, браул тощо — ефективний засіб боротьби з варроатозом. Привернув увагу фотоплаткат; зображений на ньому дефіцитний спортивний інвентар береться робити замовникам творчий колектив «Атлет». Умільці з СПТУ-14 виставили зроблену зі смаком і своєрідно швейну продукцію; ціни — нижчі від середніх. Продукція фабрики «Індтрикотаж» за виконанням кольорової гами, як відзначили спеціалісти, не поступиться союзним зразкам. На неї є попит, адже якість досить висока. Побачили ми і два персональні комп'ютери, які можна використати для вирішення математичних задач, виконання інженерних розрахунків, роботи з графічною інформацією, вивчення у СШ курсу основ інформатики та обчислювальної техніки.

Вельми цікавою видалася робота А. Т. Кочерженка — світлове табло «Спорт». Його з успіхом можна застосовувати на різноманітних спортивних змаганнях. Просте в експлуатації, воно не вимагає особливих навиків. Конструктивно виконане в настільному варіанті, хоча є можливість роздільної роботи табло і пульта управління. Спортивні організації вже звернули увагу на новинку.

Для заохочення творчих колективів та окремих авторів кращих зразків були встановлені крупні грошові премії. Як і минулого року. Однак «сховані», обійдені грошовою увагою торік багато підприємств цього року участі в ярмарку-аукціоні не взяли. До цього слід додати, що окремі індивідуали «бояться», що їхню працю скопіюють. Як перше, так і друге тільки зашкодило вивчити реальний стан справ з винахідницькою та раціоналізаторською роботою в області.

Навіть тепер ми ніяк не звикнемо, що все нове, незвичне не мусить пробивати собі дорогу неважко. Організатори ярмарку-аукціону наблизили один до одного держторгівлю і коопсектор, допомогли являти попит торгівлі, а значить — і населення. Все це дає підстави сподіватися насиченості торговельної мережі необхідними населенню товарами широкого вжитку. Причому — вже найближчим часом.

Анатолій БЕЗТАКА.

м. Кіровоград.

Фото В. ГРИБА.

«десятку», «півника» — за 15, а брюки — за 70 карбованців...

Ростовський кооператив з ліричною назвою «Весна» до неї самої ніякого відношення не має. Заступник голови кооперативу Сергій Сахно розповів: виробляємо різноманітні втулки для «Жигулів», а також азбесто-технічні вироби. Сировину закупляють на Волзькому заводі гумово-технічних виробів. Продукція користується неабияким попитом, а додатково закуплені прес-форми, штампи вже дозволяють працювати не тільки на свій регіон.

Примемним співбесідником виявився голова кооперативу № 245 з Клайпеди Сергій Зотеев. Не можна сказати, що він привіз у Кіровоград широкий вибір продукції, але кожен виріб став предметом підвищеної уваги з боку наших торговельників. Ось,

кооператив «Люкс» обласного центру — ремонтно-будівельні.

Усе. Оце всі «наші». Не думаю, що земляків-кооператорів злякала сума внеску за участь в ярмарку — 50 карбованців. Прямо скажемо, це не гроші для кооперативу-середняка. Тоді чому ж таке бідне представництво? Чи не тому, що нема що показувати?

Кілька слів про організаторів ярмарку-аукціону — Будинку техніки. Його директор В. І. Куц не приховував труднощів, зокрема, щодо надання гостям просторого приміщення. Так, було трохи тіснувато. Однак, ображених не було. Не думаю, що гості промовчали з етичних міркувань — притаманні журналісту (довелось порозмовляти з усіма) вони про це напевне сказали б. А за саму ідею Будинку техніки

На сцену виходить світловолоса студентка з залі зрине чарівна мелодія — звучить «Баркарола» Шуберта... Уже вкотре виступає Оксана СІРАК на різних сценах — в інституті, будинках культури міста, сільських клубках, — але так ще не хвилювалася: в залі факультету Кіровоградського педагогічного інституту музикує його ярмарок тепер, коли святкують цю дату.

— Куди ж, як не в село. Вчили дитячі грати на нова, Леонтовича і Лисенка.

А там, в її рідному селі Хашува, вона вчиться на артистку — Оксана співає, на баяні, на цимбалах і лісу, голосом зачудованого серця. Дівчина співає про любов, а її музика зове до чарівного острова.

Фото В. ГРИБА.

У КОЛІ МУЗ

Фотографує
Василь
ГРИБ

А паяц-то...

Як потім я з'ясував — на найбільш «обурених місцях» сиділо кілька вчителюк приблизно пенсійного віку. До того ще, як поцікавитись цією обставиною, я чомусь подумав, що подібна реакція має бути тільки у вчителюк і саме вчителюк тих часів. Хай уже вони мені дарують. Сам я їх розумію. І дозволю з цього приводу трохи поміркувати. Мені спектакль «Дорога Олена Сергіївна» взагалі сподобався. І все те, що викликало у деякого бурхливу образи за сучасне мистецтво — теж сподобалося.

З самого початку вистава вражала своєю незвичайністю. На пам'ять прийшли колись почуті розмови з приводу прихильності режисера-постановника М. К. Горюхова до авангарду. На мій погляд, дуже вдало тут оформлено сцену «газетними передовицями у немодній спідниці» та звуковим монтажем із передачі «Молодь Кіровоградщини», який лунав із гучномовця в кімнаті вчительки. Все настроювало на сучасність і викликало відповідні почуття. І те, що сцена гострим кутом врізалась у глядацький зал, теж таїло в собі смисл: виклик або запрошення глядачів до поєдинку. В усякому разі створювало атмосферу занепокоєння і уваги.

Можливо, саме цей гострий мис постійно дратував наших «освітянських бабусь» тому, що сцена насильства відбувалась (я певен, за думкою режисера) саме на тому гострячку? Але більшість за моїми спостереженнями, сприйняла виставу прихильно, з інтересом.

Кілька зауважень. Хоча і було видно, що кожен актор являє собою особистість, та не все гаразд було із загальною атмосферою гри. Складалося враження, що актори намагалися «переплюнути» один одного у дотепності, подекуди — недоречній. І це інколи дуже завважало серйозно сприймати гострі ситуації. Так, наприклад, епізоди з Вітьком у нужнику якимось не в'язалися з тим психологічним настроєм, який у цей час намагалися створити актори на авансцені (імітація згвалтування).

Як промах можна зарахувати вибір місця для епізоду, в якому Олена Сергіївна молитовно заклінала до портрета матері як до єдиної підтримки своїх душевних сил. Вийшло так, що актриса зверталась до глядачів, а саме на тих місцях сиділи діти, які не сприйняли ситуації і замість очікуваної напруженої тиші раптово пролунав безпосередній сміх.

Але, незважаючи на усі ці маленькі курйози, від яких не страхована ніяка постановка, цей спектакль примусив багатьох серйозно замислитись: «Куди ми йдемо? Що сталося з нашою духовністю? Де поділися чесні, безкомпромісні, невідкупні, милосердні і добрі люди з творів Достоєвського, Тургенєва, Толстого, Чехова та інших, які закладені програмою у шкільних підручниках? Чи, можливо, неправильно закладені? А, може, не до кінця і не з тих позицій подавалися? Не знаю, хто як, але я відчуваю потребу шукати відповіді саме на ці питання. Тому і вразила реакція окремих глядачів на відкриті і правдиві, як це і повинно було бути завжди (боже, як дового цього треба було чекати, щоб зрозуміти, як це необхідно!) у справжньому мистецтві, зображення становища у сфері духовності нашої молоді людини. Людини, що повинна ж створювати нові умови життя, нові ступені розвитку суспільства. І що ж ми бачимо? Майстерно, аж до захоплення проводять нас акторська група через усе пекло знущання над святиною, на якій тримається розумна частина населяючих землю, святиную, яка утримує цю частину від загибелі, само-

знищення, знущання над... людиною, любов'ю людини до людини. За цю любов, за довіру — найпрекрасніші із людських почуттів і кидають у лице бідній Олені Сергіївні звинувачення, в тому, що вона ідеалістка. Тобто мислить не так, як вони, як багато з їх оточення: цинічно, із відогою. Навіть чудові особисті почуття — кохання, товаришування — у четверці старшокласників якісь... хижі.

І знову повертаюсь думкою до злощасного питання: «Але ж усі вони виховувалися у радянській школі? На яскравих зразках передових досягнень нашого суспільства?»

І востаннє хочу дорікнути розгніваним бабусям: у чому ж винне святе мистецтво, актори, режисер? У тому, що як змогли зобразили правду, яку довіг роки приховували і розцяцьковували, наче паяца, щоб не помітили всю її оголену неприглядність? Але все це дає сумні і навіть трагічні наслідки. Брехня веде до духовної загибелі.

Мистецтво повинно відображувати життя самостійно і вільно, без цільових ідеологічних поправок.

В. ЯВОРСЬКИЙ.

РОЗДУМИ ПІСЛЯ ВИСТАВИ

«Навіщо потрібна така постановка?! Наша молодь не зрозуміє... Я б заборонила!.. Це мерзота!» — почулося з перших рядів гидливе сичання, коли зі сцени театру імені М. Кропивницького на розчервонілі від захоплення та обурення глядацькі обличчя, впаля крижана злива конфлікту.

Якось директор районного будинку культури Владислав Микитович Гаман сказав:

— Ходімо, подивитесь, як відпочиває молодь у нас.

Був ранній ранок. Прибиральниці ще не встигли прийти на роботу. Ми зайшли у вестибюль, і на мармурових плитах я побачив величезну калюжу крові, що за ніч застигла, але все одно лякала.

— Це вчора у нас була дискотека...

СИНІЙ ТУМАН СХОЖИЙ НА КРОВ?

Працівники будинку культури чимало докладають зусиль, щоб молодь мала можливість змістовно провести своє дозвілля. Класична і сучасна музика, кінофільми, дискотека, відеотека, магнітофонні записи пісень, тематичні вечори...

Та частину молоді це не цікавить. Дехто на вечір приходить наліптити або проносити з собою тавто горілку, щоб потім тут же, під час танців, коли зал огортає морок, випити, галасувати, з'ясовувати стосунки кулаками зі своїми ровесниками. Все це потім кінчається калюжею у вестибюлі...

В епоху середньовіччя благородні лицарі змащували турніри, захищаючи честь дам свого серця. Нинішні «лицарі» так низько опустили свою духовність, що або б'ють своїх подружок, або трощать ущент майно будинку культури. Своїми очима бачив побиті електрорампачки, вмонтовані в стіни і задратовані полотном, погнуті стільці, спинки порізани ножами, стіни, оббризані кров'ю. Все це — сліди дискотеки. Виходить, окремим молодикам і дівцям вона недешево обходиться. До речі, останнім часом дівчат у

п'яному стані на вечорах з'являється більше, ніж хлопців. І як не прикро, це діти батьків, котрі в районі займають високі посади.

Постає законне запитання: а що ж працівники будинку культури, за чим вони дивляться? Скажемо прямо: їх мало, а молоді що-вечора п'ятдесят процентів у стані алкогольного сп'яніння. Бувають вечори, коли дискотеки перетворюються в суцільні баталії, парубки південної частини міста б'ються зі своїми ровесниками, які проживають у північній; культурні працівники не можуть угамувати їх і тоді телефонують у райвідділ внутрішніх справ. Але відповідь щоразу однакова:

— Ми вам сторожами не будемо.

Або:

— У нас немає зайвих людей.

А де ж тоді дружинники? Чи азагалі вони чергують в місті? Починаючи з нового, 1989 року, в РБК чергували двічі працівники міліції. Тоді ніяких ускладнень з проведенням вечорів не було. Так це ж лише двічі. Тому й не дивно, що в одній з бійок хуліган Ігор Осадчук вибив зуби і розвалив голову підлітку Олександрю Ткачову, який потрапив до лікарні.

У той вечір подзвонили в райвідділ міліції, але у відповідь почули: «Б'ються? Нехай б'ються».

А де ж працівники райкому комсомолу? Адже вони в першу чергу повинні відповідати за дії молоді, переважна більшість якої — в лавах ВЛКСМ. Однак на вечорах не побачиш комсомольських працівників, не побачиш і дружинників, учителів місцевих шкіл, не видно і батьків, які зовсім не цікавляться, як же проводять дозвілля їх милі дітки. А тим часом диски платівок крутяться, гримить барабаний бій сучасних модних пісеньок на зразок: «Синій туман похож на обман», і ось за цим туманом нічого не видно: ні тієї дороги, якою в життя підуть юнаки та дівчата, ні тієї тривоги за їх бездуховність, коли стає шкода їх же самих за убогість душ, за нерозуміння прекрасного, за ту жорстокість, що пишає на мармурових плитах підлоги калюжі крові.

В. ШУЛЬГА,

член Спілки журналістів СРСР.
м. Нозомиргород.

«МОЛОДИЙ
КОМУНАР»

13 травня 1989 року

СПОРТ

ЗАМІСТЬ НАРДІВ— «МК»!

Припекло? Не один з-посеред нас проводить заздрісним поглядом індивідуалів-дикунів і організовано галасливі групки на перонах вокзалів й в аеропортах, на вулках котрих міцно зачепилося жадане: «Відпустка!». Якось не хочеться згадувати про сім озонних дір для сплесків сонячної радіації, тимчасово тамує і побоювання не знайти екологічно чистої й тихої місцини вздовж морських узбереж... Але один же раз на рік! Погода! Плани!..

Нарди-нардами, карти-картами, пляжний волейбол також не в кожному здатен розбуркати фізкультурника... А от свіжа журнальна книжечка чи стос газет під рукою у відпустку можуть прислужитися якнайкраще.

Проте — за умови, що це буде завчасно, ще до відпустки, передплачено. Передплата почалася цього року вже з січня, але через вайлуватість і безпечність ми за звичкою відкладаємо залягодження необхідних формальностей «десь туди, під кінець». Багато це підвело минулого року, то чого ж повторюватися у власних помилках знову?

Журналісти «молодіжки» хочуть розраховувати на діалог з читачем і впродовж літа-89. А тому вже сьогодні радимо постійним своїм читачам і тим, хто зважився вперше, продовжити передплату на «Молодий комунар» на решту 1989-го і оформити її на наступний 1990-й рік. Умови — ті ж: один місяць — 20, квартал — 60 копійок, річна передплата — 2 карбованці 40 копійок.

ДО ЗУСТРІЧІ НА
ГАЗЕТНИХ ШПАЛЬ-
ТАХ!

10

«МОЛОДИЙ
КОМУНАР»

13 травня 1989 року

БЕЗ ЛІДЕРА

Сім етапів багатоденної велогонки на призи газети «Молодь України», які відбулися в Феодосії, були заліковими у IV Молодіжних іграх республіки.

Чоловіча збірна Кіровоградської області посіла лише 15-те місце з чотирма очками. Микола Прозирай виграв один проміжний фініш, а його товариш Володимир Суржук став призером на двох гірських етапах.

Які ж причини невдач? На третьому етапі, який проходив за несприятливих погодних умов, в «завал» потрапили Микола Прозирай, Сергій Кушніров та Едуард Кистерський. Ця невдача відкинула кіровоградців відразу на 19-те місце. На інших етапах вони тільки наздоганяли свої... можливості.

Та й не це було головною причиною невдач збірної області. Відсутність її лідера — Віктора Соловйова, вихованця Михайла Терещенка. Під час багатоденки Соловйов перебував на зборах у молодіжній збірній країни, яка готується до першості світу.

І все ж організатори гонки зважили відсутність лідера кіровоградців, нарахувавши команді додаткових 36 очок.

Трохи краще виступили дівчата (кіровоградки Сніжана Поліщук, Оксана Гнездилова та олександрійки Людмила Шевченко, Марина Малишева). Вони посіли 11-те місце у командному заліку (16 очок).

С. МАКСИМОВ.

Дебют — на 108 очок!

Ми вже розповідали читачам тижневика про першу бейсбольну команду на Кіровоградщині.

І ось — перші крупні змагання, перші успіхи.

Бейсболісти збірної області, створеної на базі команди КВЛУЦА, очолювані Юрієм Коляковським, виступили у змаганнях IV Молодіжних ігор УРСР, які проходили в Алушті. Кіровоградці посіли 8-е місце серед одинадцяти команд. В залік області внесено 108 очок.

Наш кор.

Футболістки тренуються

Ми вже повідомляли про створення жіночої футбольної команди обласного центру. Тренування розпочалися. Проблема талановитих футболісток продовжує існувати!

Дівчата! Вас чекають на стадіоні факультету фізвиховання педінституту у неділю, об 11-й годині та в понеділок, середі і четвер — о 18-й.

СПОРТИВНА ХОДА КООПЕРАЦІЇ

Немає ніякого секрету, що кооператори налагоджують свою «справу» насамперед там, де не забезпечує попит державне підприємство. І в спорті також.

Втім, до кооперативу «Бадьорість», створеного при Кіровоградській фабриці хімічестки та прання білизни, більше підходить не слово «спортивний», а — «оздоровчий». Тому, що «Бадьорість» — оздоровчий комплекс. Із сауною, душевою, басейном...

Я розмовляю з заступником голови кооперативу Миколою Сорокіним, який перший в обласному центрі вирішив створити подібний комплекс.

— Чому саме сауна?

— А чому б і ні?

Так, а чому б і ні? Адже кожному відомі черги в міських лазнях, а ще — незадовільна санітарія, сервіс і чимало інших «а ще».

— Відбудовувати приміщення комплексу ми почали ще в травні минулого року на місці колишньої лазні в районі залізничного вокзалу. Та, мабуть, лазню цю пам'ятають лише старожили міста, тому, що тривалий час вона зовсім не працювала. Роботи по відбудові забрали вісім місяців.

— Мабуть, не тільки час, а й кошти?

— Близько сорока тисяч карбованців...

Коли розмовляєш з кооператором, економічний бік його діяльності цікавить усіх. Але відразу хочу розчарувати тих, хто вважає, що «Бадьорість» заламує ціни за послуги. Давайте краще порівняємо з державними розцінками. Наприклад, в сауні, яка діє в районі дитячої обласної лікарні, одна година коштує карбованець. В «Бадьорості» — півтори години —

два з половиною карбованці. Тобто не багато дорожче. Але не забуваймо про послуги кооперативу. Масаж за турецькою методикою (його проводить дипломований фахівець), інгаляція повітря настоями лікувальних трав, прохолоджувальні напої, басейн...

— Ще плануємо створення спеціальної кімнати з тренажерами, біговою стрічкою, більярдом. Якщо будуть постійні клієнти — відкриємо кімнату відпочинку з відеоманітофоном та комп'ютерними іграми.

До складу кооперативу входять також Людмила Нікуліна та Євген Бреус, який свого часу поставив на ноги кооператив з інформатики «Кадр».

...Неподалік від «Бадьорості» знаходиться залізничний вокзал. Місце, де чекають свого рейсу, хтось пересадку на інший, хтось зустрічає, хтось проводить. А чому б не зробити так, як вже роблять в інших містах? Тобто використовувати спальні вагони для відпочинку пасажирів прямо на залізниці.

Кооператив має попередню домовленість з адміністрацією залізничного вокзалу. Й готові надавати послуги пасажиром. Можуть для цього працювати цілодобово.

Хочеться вірити в це. Адже не кожен знає, коли починає працювати Микола Сорокін. В чотири години ранку, щоб о дев'ятій вже прийняти перших клієнтів.

Ще одна проблема — місцеперебування комплексу далеко від центру міста. Та, вважаю, що проблема ця тимчасова. Там, де є сервіс, є й клієнт.

Отож, запам'ятайте адресу: м. Кіровоград, вул. Поповича, 7а.

С. БОНДАРЄВ.

ЮНАКИ— ТАКОЖ

21 ТРАВНЯ СТАРТУЄ ПЕРШІСТЬ
ОБЛАСТІ З ФУТБОЛУ

Команди виборуватимуть звання чемпіонів області 1989 року у двох групах.

До першої увійшли кіровоградські команди «Радист», «Буревісник», «Спартак», «Дозатор», а також колективи Бобринця, Гайворона, Долинської, Новоукраїнки, Знаменки та Світловодська. Тут очікується цікава боротьба не тільки за звання чемпіонів, а й за путівку на першість республіки 1990 року.

До речі, крім дорослої команди кожен колектив першої групи повинен заявити у змаганнях і команду юнаків 1973—1974 років народження. Що ж, подібний крок обласного спорткомітету можна лише привітати. Адже все це піде на користь кіровоградському футболу.

Другу групу розподілено на дві зони. До першої увійшли команди Вільшанського, Голованівського, Добровеличківського, Кіровоградського, Новгородківського, Маловисківського, Новоархангельського, Новомиргородського та Ульяновського районів. До другої — Знаменського, Компаніївського, Світловодського, Олександрійського, Петрівського, Устинівського районів та міста Олександрії.

Фінішує обласна першість 8 жовтня.

...І чемпіони не витримали

2 травня на площі імені Кірова міський молодіжний центр (ТОМ) провів невелике шахове свято. У програмі:

1. Сеанс одночасної гри. Його давали чемпіон УРСР по листуванню Л. Насіковський, чемпіон області І. Волков, чемпіон міста В. Ляшенко, чемпіон міськради ДСТ профспілок В. Бекаса та чемпіон Ленінського району М. Комісаров. Проти них грали 20 юних шахістів. Чемпіони виявилися сильніші — 15:5. О. Дубіна, О. та А. Скрипачови, В. Євмін обіграли своїх старших товаришів.

2. Бліц-турнір. Тут переміг чемпіон області І. Волков. Другим був В. Ляшенко, а третім — Насіковський.

3. Найцікавіше проходила вікторина «Чи знаю я шахи?». Тут імениті шахісти були на голову нижчі від своїх юних колег. Переміг семикласник СШ № 2 В. Пінаєв — відповів на 18 запитань і розв'язав 6 складних етюдів протягом півгодини. На другому місці Г. Грінберг (СШ № 11), на третьому — О. Скрипачов. Наймолодший учасник змагань — п'ятирічний Ю. Хакін.

Усі учасники були нагороджені пам'ятними призами та сувенірами, кубками. Вони, до речі, відзначили високий організаційний рівень свята.

М. КОМІСАРОВ,
директор шахового
сб'єднання ММЦ ТОМ.
м. Кіровоград.

Фототриптих В. ГРИБА «Політ».

3 15 по 21 травня

понеділок

15 ТРАВНЯ

ЦТ (I програма)

6.30 — 120 хвилин. 8.35 — Футбольний огляд. 9.05 — «Свідоки». Документальний телефільм. Фільм-монтаж. 11.15 — Новини. 11.15 — Концерт народного ансамблю «Лад». 11.45 — Очевидне — неможливе. 15.30 — Новини. 15.45 — Прем'єра документального телефільму «Ми сусіди». Про історію дружніх відносин між СРСР і Китаєм. 16.15 — Відкритий роль. 16.45 — Новини. 16.50 — Дитяча година. 3 уроком французької мови. 17.50 — Співає Алла Кудай. 18.15 — Кому бути господарем. 18.45 — Сьогодні у світі. 19.00 — «Чесне крокодильське». Мультфільм. 19.10 — Зустрічі з Китаєм. 20.00 — Балет С. Прокоф'єва «Ромео і Джульєтта». Вистава Великого театру Союзу РСР. 21.00 — «Час». 21.50 — Продовження балету «Ромео і Джульєтта». По закінченні — Сьогодні у світі.

УТ

16.30 — Новини. 16.40 — Для школярів. «Старти надій». 17.20 — Кінопрограма «Людина і природа». «Поклики ліщини». «Земля і вода». 18.00 — Грають юні музиканти. 18.30 — «День за днем». (Кіровоград). 18.50 — Мультфільм. (Кіровоград). 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — Час рішення — час дій. «ЗАЗ» — Для нас». 20.00 — Прем'єра музичного телефільму «Знамени». 20.30 — «Довір'я». Огляд листів. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.50 — Чемпіонат СРСР з футболу. «Динамо» (Київ) — «Локомотив». В перерві — 22.35 — Вечірній вісник.

ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.10 — Начальна програма. 8.15 — «Проти неба на землі». Науково-популярний фільм. 8.35, 9.35 — Історія. 8 кл. Перша в Росії. 9.05 — Італійська мова. 10.05 — Агро. Тележурнал. 10.35, 11.35 — Астрономія. 10 кл. Планети. 11.05 — Наш сад. 12.05 — «Район на Півночі». Художній фільм. 9 і 10 серії. У перерві — 12.55 — Новини. 13.55 — «Міста і роки». Документальні телефільми «Усть-Ілімський акварель». «Луга». 14.35 — Лауреат міжнародного конкурсу композиторів у Дрездені Р. Калімуллін. 17.05 — Служу Радянському Союзу! 18.05 —

Новини. 18.15 — Якщо хочеш бути здоровим. 18.30 — Образ. Літературна гра для старшокласників. 20.00 — Вечірня назка. 20.15 — Пісні стародавнього моря. Фільм-концерт. 20.25 — Реклама. 20.30 — Велогонка Миру. Передача з НДР. 21.00 — «Час». 21.50 — Екран документального фільму. Прем'єра документального фільму «Мені 90 років, ще легка хода...». 22.50 — Новини. 23.00 — Ранкова пошта (повтор).

вівторок

16 ТРАВНЯ

ЦТ (I програма)

6.30 — 120 хвилин. 8.35 — Балет С. Прокоф'єва «Ромео і Джульєтта». Вистава Великого театру Союзу РСР. 11.10 — Дитяча година. 3 уроком французької мови. 12.10 — Новини. 15.30 — Новини. 15.40 — Прем'єра документального телефільму «Аміна». Про народну артистку Казахської РСР А. Умарзакову. 16.10 — Концерт фольклорної групи провінції Шансі (КНР). 16.45 — Мультфільм. 17.05 — Новини. 17.10 — Про що співають діти Землі. 18.00 — Прогрес. Інформація. Реклама. 18.45 — Сьогодні у світі. 19.00 — Живе лісова казка. 19.25 — «Історія Асі Клячиної, яка любила, та не вийшла заміж». Художній фільм. Вперше. 21.00 — «Час». 21.50 — Актуальний об'єкт. Прем'єра документального телефільму «Позичковий день». 22.20 — Авторський концерт Т. Хренникова. 23.20 — Сьогодні у світі.

УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Художній фільм із субтитрами. «Чужі тут не ходять». 10.35 — Шкільний екран. 7 кл. Фізика. 11.05 — Доброго вам здоров'я. 11.35 — Новини. 16.30 — Новини. 16.40 — Для дітей. «Веселка». (Кіровоград на Республіканське телебачення). 17.10 — Фільм-концерт «Співаочки мої». 17.30 — Документальний фільм «Залишатись самим собою». 18.00 — Доброго вам здоров'я. 19.30 — Грає «Моцарт-квартет». 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — «Трава і бетон». 3 циклу «Через обставини, що склалися». 20.20 — Документальний фільм «Повернісь живим». 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.50 — Все про кіно. 23.10 — Вечірній вісник.

ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.10 — Начальна програма. 8.15 — Прем'єра науково-популярного фільму «Силуети міста Канта». 8.35, 9.35 — Географія. 7 кл. Охорона природи в СРСР. 9.05 — Французька мова. 1 рік навчання. 10.05 — Домашня академія. 10.35, 11.35 — Музика. 4 кл. І. Стравінський. «Петрушка». 11.05 — Французька мова. 2 рік навчання. 12.05 — Виступ артистів цирку КНР. 13.25 — Новини. 13.30 — Ритмічна гімнастика. 17.05 — «Район на Півночі». Художній телефільм. 11 серія. Прем'єра. 18.05 — Новини. 18.15 — Ритмічна гімнастика. 19.00 — Мультфільм «Фарук і Зумрад». 19.15 — Хокей. Кубок ліги. Суперфінал. 2 і 3 періоди. У перерві — 19.50 — Вечірня назка. 20.40 — Концерт. 21.00 — «Час». 21.50 — «Район на Півночі». Художній телефільм. 11 серія. Прем'єра. 22.50 — Велогонка Миру. Передача з НДР. 23.05 — Наш сад. 23.35 — Новини.

середа

17 ТРАВНЯ

ЦТ (I програма)

6.30 — 120 хвилин. 8.35 — Хокей. Кубок ліги. Суперфінал. 2 і 3 періоди. 9.55 — «Історія Асі Клячиної, яка любила, та не вийшла заміж». Художній фільм. 11.30 — Новини. 11.40 — Про що співають діти Землі. 12.30 — Навколо світу. Альманах. 15.30 — Новини. 15.45 — Музична скарбниця. С. Прокоф'єв. «Олександр Невський». Кантата для вокалу-сопрано, змішаного хору і оркестру. 16.25 — Прем'єра документального телефільму «Цей Джавад». 16.50 — Новини. 16.55 — Дитяча година. 3 уроком англійської мови. 18.00 — Творчість народів світу. (Китай). 18.45 — Сьогодні у світі. 19.00 — Агро. Тележурнал. 19.30 — Прем'єра мультфільму «Як чудово світить сьогодні Місяць». 19.40 — Пісня-89. 21.00 — «Час». 21.50 — Сходінки. Художньо-публіцистична програма. 23.05 — Сьогодні у світі.

УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Мультпанорама. 10.25 — Село і люди. Відраження за листом. 10.55 — Новини. 16.30 — Новини. 16.40 — На допомогу школі. Українська література. 17.10 — М. Мусоргський. «Дитяча». Вокальний цикл. 17.30 — Документальний телефільм «Чотири дні у травні». 18.00 — «Струни серця». Концерт. 18.30 — «День за днем». (Кіровоград). 18.50 — «Наші довідки». Слайдхвилинки. (Кіровоград). 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — Оперативний пост «АК». 19.40 — Концерт хору Українського телебачення і радіо. 20.15 — Усім миром. Громадсько-політична програма. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.50 — «Від першої особи». Народний депутат СРСР, поет Борис Олійник. 23.20 — Вечірній вісник.

ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.10 — Начальна програма. 8.15 — «Обличчя на полотні». Науково-популярний фільм. 8.35, 9.35 — Фізика. 8 кл. Робототехніка. 9.05 — Німецька мова. 1 рік навчання. 10.05 — «Птахи-пересмішини». Науково-популярний фільм. 10.20 — Наук і справ великих трудівників. Про В. Татішова. 11.05 — Німецька мова. 2 рік навчання. 11.35 — Птахи і звірі під одним дахом. 12.05 — «Район на Півночі». Художній телефільм. 11 серія. 13.05 — Новини. 13.10 — «Румба, вальс і молодість». Фільм-концерт. 17.05 — «Район на Півночі». Художній телефільм. 12 і 13 серії. У перерві — 18.00 — Новини. 19.05 — З наших фондів. Концерт молодіжного симфонічного оркестру Центральної консерваторії Пекіна. 20.00 — Вечірня назка. 20.15 — Східний Сибір. Кіножурнал. 20.30 — Велогонка Миру. Передача з ЧССР. 21.00 — «Час». 21.50 — «Район на Півночі». Художній телефільм. 12 і 13 серії. 23.35 — Новини.

четвер

18 ТРАВНЯ

ЦТ (I програма)

6.30 — 120 хвилин. 8.35 — Творчість народів світу (Китай). 9.20 — Сходінки. Художньо-публіцистич-

на програма. 10.35 — Новини. 10.45 — Дитяча година. 3 уроком англійської мови. 15.30 — Новини. 15.45 — Концерт ансамблю пісні і танцю «Сибір». 16.15 — Документальний телефільм. 16.25 — Соціологія: людина і її робота. 16.55 — Новини. 17.00 — Далекі і близькі. Документальний телефільм «Журавлі для Мері». 17.30 — «До шістнадцяти і старші. 18.15 — «Ленінградські акварелі». Фільм-концерт. 18.45 — Сьогодні у світі. 19.00 — Партиком і перебування. 19.50 — Молоде кіно. Кінододаток. 21.00 — «Час». 21.50 — Музика і ми. 22.50 — Сьогодні у світі. 23.05 — «Сивцев Вражек, 43». Про створення квартири-музею М. Нестерова у Москві.

УТ

16.30 — Новини. 16.40 — Для дітей. «Веселка». 17.10 — Республіканська фізико-математична школа. Підсумки фізичної олімпіади. 17.40 — Грає заслужений симфонічний оркестр УТ і радіо. 18.00 — Наука і час. Перебудова в вищій школі. 18.30 — Музичний фільм «Прогулянка по Лозову». 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — «Художня панорама». На виставці творів Іллі Глазунова. 20.20 — Концерт жіночого вокального ансамблю «Чаріана». 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.50 — Молодіжна студія «Гарт». 23.05 — Вечірній вісник. 23.35 — Міжнародний турнір з художньої гімнастики на кубок УТ.

ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.10 — Начальна програма. 8.15 — Прем'єра науково-популярного фільму «Врубелі у Києві». 8.35, 9.35 — Біологія. Збірники творів природи. 9.05 — Іспанська мова. 1 рік навчання. 10.05 — Життя видатних людей. М. Жуковський. 10.35, 11.35 — Музика. 6 кл. Пісні боротьби і протесту. 11.05 — Іспанська мова. 2 рік навчання. 12.05 — «Район на Півночі». Художній телефільм. 12 і 13 серії. У перерві — 13.00 — Новини. 13.55 — «Сергій Лазо». Документальний телефільм. 17.05 — Ілюзіон. «Червоні дияволята». Художній фільм. 18.35 — Новини. 18.45 — Мультфільм «Шість Іванів — шість напівтанів». 19.00 — Арена. Спортивна програма. Частина 1. 20.00 — Вечірня назка. 20.15 — Арена. Спортивна програма. Частина 2. 21.00 — «Час». 21.50 — Ілюзіон. «Червоні дияволята». Художній фільм. 23.20 — Новини.

п'ятниця

19 ТРАВНЯ

ЦТ (I програма)

6.30 — 120 хвилин. 8.35 — Дітям про звірят. 9.05 — Поради чемпіонів спортсменам-початківцям. 9.50 — Дитячий майданчик. Художній фільм. 11.30 — Новини. 11.40 — «Сивцев Вражек, 43». 15.30 — Новини. 15.40 — Фільм — дітям. «Тимур і його команда». 17.00 — Новини. 17.05 — Сільські горизонти. Прем'єра документального телефільмів «І знову на роздоріжжі». «Досвід Гарніка Гілояна». 17.45 — Мос життя — музика. 18.35 — Прем'єра мультфільму «Біла трава». 18.45 — Сьогодні у світі. 19.00 — Влада — Радам. Колективне рішення: що воно значить у системі управління. 19.30 — У нас в студії. Т. Корчагін (віолончель) і Т. Желзнякова (фортепіано). 19.55 — Прем'єра документального телефільму «Притча про воскресіння». Про видатного російського мислителя М. Ф. Федорова. 1 серія.

21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор першого каналу. 21.50 — 2 серія документального телефільму «Притча про воскресіння». 22.40 — Це було... 23.00 — Погляд.

УТ

9.00 — Новини. 9.15 — Молодіжна студія «Гарт». 10.30 — Бальні танці. 11.30 — Виробничий екран. 11.40 — Шкільний екран. 8 клас. Історія. 12.10 — Новини. 12.20 — Художній фільм «Холодне літо п'ятдесят третього...». 16.30 — Новини. 16.40 — На допомогу школі. Українська література. 17.15 — «Сонячне коло». Виступ дитячих художніх колективів союзних республік. (Кіровоград на Республіканське телебачення). 18.00 — Шляхом оновлення. Оренда на Львівщині. 18.30 — Інформаційна програма «Тиждень». (Кіровоград). 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — Літературна карта України. (Кіровоград). 20.30 — Реклама. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.50 — Художній фільм «Холодне літо п'ятдесят третього...». 23.25 — Новини. 23.45 — Міжнародний турнір з художньої гімнастики на кубок УТ.

ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.10 — Начальна програма. 8.15 — «Томмазо Кампанелла». Науково-популярний фільм. 8.35, 9.35 — Музика. 6 кл. С. Прокоф'єв. «Ромео і Джульєтта». 9.05 — Англійська мова. 1 рік навчання. 10.05 — Учням ПТУ. Фізика. Електроніка в народному господарстві. 10.35, 11.35 — Історія. 6 кл. Вчені епохи Відродження. 11.05 — Англійська мова. 2 рік навчання. 12.05 — Ілюзіон. «Червоні дияволята». Художній фільм. 13.35 — Новини. 13.40 — Ритмічна гімнастика. 18.30 — Футбол. Кубок СРСР. Півфінал. «Торпедо» (Москва) — «Динамо» (Київ). У перерві — 19.15 — Велогонка Миру. Передача з ЧССР. 20.15 — Вечірня назка. 20.30 — Повтор на ваше прохання. «І жартує, і всерйоз». 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебування. 21.50 — Фільм студії союзних республік. «Народження». Художній фільм. 1 і 2 серії. У перерві — 23.10 — Новини.

субота

20 ТРАВНЯ

ЦТ (I програма)

6.30 — 120 хвилин. 8.35 — Наш сад. 9.05 — Мультфільм. 9.15 — Грає інструментальне тріо. 9.40 — Людина. Земля. Всесвіт. 10.40 — Прем'єра документального фільму «Антон Макаренко, учитель». 11.00 — Розмова по суті. Як нагодувати місто. 12.30 — Виступ довгожителів села Базиб Абхазької АРСР. 12.50 — В країнах соціалізму. 13.20 — Фотоконкурс «Я люблю тебе, життя». 13.25 — Екран друзів. Угорське кіно. 14.25 — Новини. 14.35 — У світі тварин. 15.35 — Симфонічні мініатюри М. Глінки. 16.10 — «Хто поїде на виставку?». Мультфільм. 16.25 — Сучасниця. Тележурнал. 17.40 — Міжнародна програма. 18.40 — Фільми за участю Андрія Мironova. «Звичайне чудо». 1 і 2 серії. 21.00 — «Час». 21.40 — Сатира в мультіплікації. «Лев і 9 гісн». 22.10 — Всесоюзний конкурс краси. 22.55 — Концерт американської співачки Дайани Росс. 00.15 — Відлуння: події тижня.

УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Ритмічна гімнастика. 9.50 — На хвилі дружби. Виступ північний російський народний хор. 10.20 — Телефільм «Необхідно зустрітися». 11.00 — Доброго вам здоров'я.

11.30 — Вперше на екрані. УТ. Художній фільм «Топілі». 13.40 — Л. Мінкус. «Дон Ніко». Вистава Донецького театру опери та балету. В перерві — 14.20 — Новини. 15.55 — «Спадщина». Справа ваги надзвичайної. 16.55 — Художній фільм «Літа молодії». 18.10 — «Живе слово». Тополі: іміа Шевченківських місць. 18.45 — Скарби музеїв України. Невідомий художник. 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — Оперативний пост «АК». 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Свято літератури та мистецтва. «З сім'ї вольний, новий», присвячене 175-річчю від дня народження Т. Г. Шевченка. 23.10 — Вечірній вісник. 23.40 — Міжнародний турнір з художньої гімнастики на кубок УТ.

ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Сільська година. 9.15 — Повтор на ваше прохання. Найбільший музей світу. Лувр. 8 і 9 серії. 10.15 — Прогрес. Інформація. Реклама. 11.00 — «Парк». Художній фільм з субтитрами. 12.15 — Прем'єра документального телефільму «Діагноз». 13.15 — Мультфільми. 13.55 — Музичний Новосибірськ. 14.25 — Держтелерадіо Киргизької РСР. Програма телебачення Киргизії. 15.25 — Документальні фільми фестивалю «Гласність». «Кравець». 16.10 — Телевізійний музичний абонемент. У світі імпрізації. 17.10 — «До шістнадцяти і старші. 17.55 — Футбол. Кубок СРСР. Півфінал. У перерві — 18.45 — Велогонка Миру. Передача з ЧССР. 19.55 — Вечірня назка. 20.10 — Під знаком П. Частина 1. 21.00 — «Час». 21.40 — Під знаком «Пі». Частина 2. У перерві — Новини. 23.40 — Спортивна гімнастика. Чемпіонат Європи. Жінки.

неділя

21 ТРАВНЯ

ЦТ (I програма)

8.00 — Новини. 8.15 — Ритмічна гімнастика. 8.45 — Тираж «Спортлото». 9.00 — З ранку раненько. 10.00 — Служу Радянському Союзу! 11.00 — Ранкова пошта. 11.30 — Клуб мандрівників. 12.30 — Дитяча інформаційно-публіцистична програма. 14.00 — Музичний кіоск. 14.30 — Здоров'я. 15.15 — Співають чоловічі робітничі хори і ансамблі Росії. 16.10 — Прощу слова. Виступ письменника В. Крупіна. 16.25 — Об'єкти. 17.00 — Сільська година. 18.00 — Міжнародна панорама. 18.45 — Недільний кінозал. Мультфільми «Картинки з вистави», «Людина з дитячим акцентом». Документальний фільм. 19.30 — «Перша зустріч, остання зустріч». Художній фільм. Вперше. 21.00 — «Час». 21.40 — Здрастуйте, лікарю! 21.55 — Футбольний огляд. 22.25 — І Всесоюзний конкурс краси. Бал королеви. 23.40 — Новини.

УТ

9.00 — Новини. 9.15 — Ритмічна гімнастика. 9.45 — «У неділю вранці». Інформаційно-музична програма. 10.45 — О. Фредро. «Помста». Вистава. 12.15 — «Роздествєнський представлення». 13.00 — Новини. 13.10 — «Тарасові шляхи». Передача VII. «Повернення». 14.00 — Для дітей. «Канал «Д». 15.30 — Село і люди. 16.00 — Слава солдата. 17.00 — Мультфільм на замовлення. 18.05 — Телеспортаре. 18.50 — Музичний телефільм «Відродження». 19.00 — Актуальна камера. 19.35 — Концерт з відкриття XVII Всесоюзного фестивалю мистецтв «Київська весна».

20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Продовження концерту «Київська весна». 22.50 — Вечірній вісник.

ЦТ (II програма)

8.00 — На зарядку, ставай! 8.10 — Концерт молодіжного естрадного ансамблю «Шулдири Жити». 8.40 — Фільм студії союзних республік. «За ніччю день іде...». Художній телефільм. 1 і 2 серії. Прем'єра. 10.50 — Мультфільм. 11.00 — Держтелерадіо Молдавської РСР. Програма Кишинівської студії телебачення. Скультор Юрій Канаши. 11.30 — Клуб мандрівників. 12.30 — Показують театри країни. Ф. Абрамов. «Жили собі мати й дочка». Фільм-вистава Саратовського драматичного театру ім. Карла Маркса. Прем'єра. 14.45 — Мультфільм. 15.00 — І Всесоюзний конкурс краси. 18.00 — Кінопубліцистика союзних республік. Прем'єра документального фільму «Полюс». 18.30 — Концерти Будапештського весняного фестивалю. Й. Гайдн. Концерт для труби з оркестром мі бемоль мажор. 18.50 — Що є істина? 20.00 — Вечірня назка. 20.15 — Гандбол. Кубок європейських чемпіонів. Чоловіки. Фінал. СКА (Мінськ) — «Стяуа» (Румунія). 20.50 — Хроніка наших днів. 21.00 — «Час». 21.40 — Здрастуйте, лікарю! 21.55 — «Щасливе дитинство». Короткометражний художній телефільм. Прем'єра. 22.35 — Новини. 22.45 — Спортивна гімнастика. Чемпіонат Європи. Жінки. У перерві — 23.15 — Спорт для всіх.

Комсомольська лотерея

У Києві 9 червня 1989 року відбудеться розіграш республіканської грошово-речової лотереї, присвячений 70-річчю комсомолу України.

Серед вигранців — 10 автомобілів «Таврія» ЗАЗ-1102 та 40 автомобілів «Жигулі», пральні машини, холодильники, кольорові телевізори та інші товари підвищеного попиту. Загальна сума вигранців складає 5 мільйонів карбованців. Встановлено також грошові винагороди, найбільша з них — 10 тисяч карбованців.

Придбати квитки молодіжної лотереї можна у місцях та райкомах ЛКСМУ.

Зональні — позаду

Завершилась зональна першість УРСР з хокею на траві серед дівчат 1971—1972 р. н. Наша команда, втративши лише очко, посіла перше місце і завоювала право грати у фінал, який відбудеться напочатку липня у Нетішині Хмельницької області.

(Докладніше про зональну першість читайте у найближчих номерах).

Важкі матчі вдома

Лише під завісу третього домашнього матчу з тернопільською «Нивою» кіровоградська «Зірка» порадувала своїх прихильників жажданою перемогою. Відзначився Сергій Шелест. Два попередні матчі із лугською «Волиною» та ровенським «Авангардом» довели, що в наших футболістів не все ладиться у півзахисті (обидва матчі завершилися з рахунком 0:0).

Тепер попередню турне за маршрутом Павлоград — Ворошиловград — Харків.

Наш кор.

НА ДОЗВІЛЛІ

ТЫ НЕ АНГЕЛ

ВИ ЗАМОВЛЯЛИ ПІСНЮ

Из репертуара Алексея ГЛЫЗИНА.

Сколько всего о тебе говорят,
Только все это напрасно.
Где снегопад, ну и где звездопад,
Сам я смогу разобратъ.

Мне ведь совсем незачем знать
Все, что с тобой было раньше.
Раз ты меня научила летать,
Значит, не может быть фальши.

ПРИПЕВ:

Ты не ангел, но для меня,
Но для меня ты стала светом.
Ты не ангел, но видел я,
Но видел я твой свет неземной.

Пусть не ангел ты, но если мне
темно,
Приносишь ты счастливую вестъ.
Пусть не ангел ты, мне это все

равно
Ведь для меня сошла ты с небес.

Смотришь ты в зеркало давно,
Волосы вяются по ветру.
Даже не знаю, за что мне дано
Счастье увидеть все это.
И не потом, и не сейчас
Не разлучить нас с тобою.
Люди когда-то, задолго до нас,
Это назвали любовью.

ПРИПЕВ.

ТВОРЧИСТЬ НАШИХ ЧИТАЧІВ МЕНИ ЗДАЛОСЯ

Слова Олександра РЯБОШАПКИ.

Музыка Івана МАЦЕБУРКИ.

Зірвало вітром макові пелюстки,
вони в траві на сонці аж горять.
Здалось, то мама розстелила хустку,
і впала просто в руки їй зоря.

Зламало вітром черешневу гілку
і тріпотять листочки у вікно...
Здалось, то мама на краю присілка
На траві стелить біле полотно.

Зігнуло вітром яблуню крислату,
і та гіллям упала на тини.
Здалось, то мама поговляла до тата,
і побачив би, як виростає сини...

10 ХВИЛИН ДЛЯ КРАСИ

1. Сядьте на стілець, тримаючись за нього руками. Зігніть ліву ногу так, аби дістати коліном підборіддя, потім випряміть ногу і постарайтесь підняти її якнайвище. Вправу робіть попеременно — то лівою, то правою ногою.
2. Сидячи на стільці, обіпріться на спинку, руки підніміть угору. Попеременно піднімайте і опускайте ноги, лише трохи згинаючи їх.
3. Станьте біля стільця, покладіть на нього ліву ногу. Зробіть 20 нахилів. Поміняйте ногу.
4. Станьте біля спинки стільця, тримаючись за неї лівою рукою. Перенесіть вагу на ліву ногу, а праву постарайтесь відвести вбік якомога далі. Права рука рухається вільно.

Який у вас характер?

ТЕСТ

Поставтеся з усмішкою до наших рекомендацій, але не відмовляйтеся від негоди поміркувати в родинному колі над деякими хоч і жартівливими, та слушними тестами.

Отже:	Так	Ні
1. Чи ви любите гострі страви?	4	1
2. Чи вмієте розмовляти з незнайомими та знайомими на будь-яку тему?	3	2
3. Чи любите танцювати в компанії?	1	3
4. Чи буваєте душею товариства?	3	1
5. Вам хочеться часом стрибати з радощів?	4	2
6. Чи болить у вас інколи поперек?	1	2
7. М'якій чи жорсткій зубній щітці віддасте перевагу (м'якій — 1 очко, жорсткій — 4 очка).		
8. Збираючись перед святом до перукарні, чи знаєте ви, яку зачіску робити мете?	3	1
9. Чи любите розв'язувати кросворди, коли решта гостей дивиться телевизор?	1	4
10. Чи схильні ви до пессимізму по обіді?	1	4
11. Чи позначається на вашому самопочутті пізнє вкладавання спати?	1	1

20 ОЧОК — натура тонка, вразлива; волієте спокійно відпочивати, а не ходити по гостях; ви — хороший друг, але дехто за столом вважає вас за набридлого.

21—26 ОЧОК — ви флегматик, потребуєте доброзичливості знайомих і частих візитів друзів.

ПОНАД 26 ОЧОК — рівний характер, уміння контролювати почуття, потреби, тверезо й правильно оцінювати людей.

«О, Микохо! Де ж ти цілий рік пропадаєш? В Харкові? В Одесі? Та... Це я був на заробітках у європейському «Прогресі»...»

Мал. В. КОЛІСНИЧЕНКА.

ЗАПІКАНКА З СИРОМ

Відварені вермішель або рис перемішати з розтертим сиром і розколюченими яйцями, додати дрібно нарізане м'ясо або варену ковбасу, прянощі — перець, мускатний горіх. М'ясо скласти в глибоку сковорідку, посипати панірувальними сухарями, тертим голландським сиром і на вершечку покласти шматочок масла. Запекати в не дуже гарячій духовці протягом 20—30 хвилин.

Треба: 100 грам сиру, дві порції вермишелі або рисової каші, два яйця, 2—3 ложки тертого голландського

сиру, 50 грам м'яса або ковбаси, сіль, прянощі — за смаком.

СИРНІ ОЛАДКИ

Сир розтерти з сіллю, яйцями. Додати борошно, воду, в якій розколочена сода, прянощі: чорний перець, корицю, мускатний горіх. Якщо сир свіжий, потрібно трохи лимонної кислоти. Зробити тісто, як на оладки. Випікати, кладучи ложкою сирну масу на гарячу сковороду з олією. Обсмажені з обох боків оладки доводити до готовності під кришкою на маленькому вогні. По-

давати гарячими зі сметаною, вершковим маслом. Треба: 200 грам сиру, півсклянки борошна, два яйця, сіль — за смаком, сода, лимонна кислота — на кінчику ножа, прянощі.

СИРНА ПАСТА ЗЕЛЕНА

Зелень петрушки, кропу, селери дрібно нарізати, розтерти з сіллю, додаючи кілька зубочків часнику і перемішати з сиром та сметаною. Подавати у салатнику або намазувати цією пастою бутерброди.

Треба: 200 грам сиру, 50 грам сметани, по столовій ложці зелені, сіль, часник — за смаком.

ЧИ СОНЯЧНО У МІСТІ СОНЦЯ?

Бонутатсвана — це «незалежна держава» у Південній Африці, по суті — резервація, де мешкають мільйони африканців. Але відома вона тим, що тут знаходиться найбільший на півдні континенту ігровий центр, щось подібне до Лас-Вегаса або Монако. В казино місцеві багатії грають на мільйони, які добули у алмазних та уранових шахтах африканські робітники. У Бонутатсвану чиновники з Преторії запрошують виступати відомих музикантів, намагаючись прорвати стіну бойкоту в галузі культури. У 1981 році своїми концертами расистів порадував Френк Сінатра, а не так давно — група «Блек Саббат» — гонорари тут виплачують великі. Назва цього ігрового концерну — Місто сонця.

Таку назву носить і альбом пісень протесту проти режиму апартеїду в ПАР, над яким працювали 54 відомих виконавці з Європи, Азії, Америки та Австралії. От-

руйно-жовтий сонячний диск на чорному фоні перекреслено іржавим колючим дротом, зверху — напис «Сан сіті». Такий вигляд має обкладинка альбому. Серед виконавців — колишні учасники проєктів, що зібрали мільйони доларів на допомогу потерпілим від посухи. Але «Сан сіті» має, на відміну від цих проєктів, політичну позицію. У його мелодіях постійно звучить ритм гімну руху за звільнення Південної Африки «Амандла нгвету» («Влада — народу»). Тексти пісень розв'язують політику «конструктивного співробітництва» американської адміністрації з ПАР, вимагають рішучих змін для більшої частини населення — африканців.

Диск «Місто сонця» відразу завоював популярність, деякі пісні увійшли у «сороковку» хотів. Серед виконавців такі відомі у всьому світі імена, як Боб Гелдоф, Брюс Спрінгстін, Майлз Девіс, Хербі Хенкок, Боб Ділан, Пітер Габріел, Пол Саймон, Рінго Старр, Стівен Ван Занд та інші. Єдину політичну концепцію альбому

підкреслюють різноманітні музичні стилі: «реггі», наприклад, грають Біг Йос, Джіммі Кліф і Ліндон Квезі, Джонсон; джаз — Майлз Девіс, Тоні Кларк, Рон Картер; «реп» — групи «Мелле мел», «Фет бойз»; рок — П. Габріел. Праця над альбомом зібрала музикантів із Африки, Америки, Європи та Азії, людей різних рас та переконань, що об'єдналися в боротьбі проти апартеїду. Фінляндію, наприклад, представляє Майкл Монро, Індію — Раві Шанкар, Австралію — Пітер Гаррет. Від Африки брали участь дві рок-групи: африканська «Маюпоете» та «Біла», «Віа Африка». Деякі з музикантів навіть їздили у «Сан сіті», щоб зібрати матеріал для пісень. Стівен Ван Занда схвилювало життя і трагічна загибель південно-африканського молодіжного діяча Стіва Біко. Але коли музикант сам побачив, як втілюється у життя теорія «окремого розвитку рас», він тяжко захворів. Після багатьох обстежень лікарі прийшли до висновку: у нього симптоми психічного

захворювання, що характерно для ветеранів війни у В'єтнамі.

Появу диска правлячі кода ПАР зустріли агресивно. На звучання хоча б фрагментів пісень у країні було накладено табу. Володар концерну «Сан сіті» мультимільйонер Сон Керзнер відразу вилетів у США, де, намагаючись врятувати обличчя корпорації, виступив по телебаченню. Альбом став подією і у Сполучених Штатах. Журнал «Африка Репорт» писав: «Диск став викликом американській культурі, що розколота за расовою ознакою». Але, незважаючи на перепони — дії ку-клукс-клану, рішення компанії ПІ-БІ-СІ трансливати пісні тільки у супроводі матеріалів, що виправдують расизм, проєкт «Сан сіті» набуває популярності. На екран вийшли однойменні відеофільм і документальна стрічка. В продовження головної теми альбому Стівен Ван Занд випустив диск «Воля без компромісів» на захист прав американських індіанців.

В. ШИЛО.

«Молодой коммунар» — орган Кировоградского областного комитета ЛКСМ Украины.

На украинском языке.

НАША АДРЕСА:

316050, МПС.
м. Кировоград,
вул. Луначарського, 36.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.
БК 03606. Газета виходить по суботі. Індекс 61103. Зам. № 217. Тираж 52 200.

Редактор
Ю. СЕРДЮЧЕНКО.